

SLOVENSKI GOŠPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Inserata se plačuje od enostopne peti vrste za enkrat 15 vin., za dva krat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglašene primerne popusti. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. Na zaprte reklamacije so poštne proste.

Današnja številka obsega 10 strani.

Dogodki na Balkanu.

V ospredju splošnega zanimanja ne stojijo bojni dogodki, ampak napetost med Srbijo in Avstrijo. Srbija bi radja dobila severni del Albanije, tako, da bi imela prost pot do Adrijije. Avstrija pa se boji, da Srbija ne zahteva prostora ob Adrijiji radi svojih trgovinskih potreb, ampak da si naredi ob Adrijiji vojaško luko, v kateri bi ne ležale zasidrane samo srbske vojne ladje, ampak morda tudi ruske ali vsaj vseh balkanskih držav. V slučaju, da imamo s Srbijo neprijateljske ali celo sovražne razmere, bi nam taka Luka gotovo ne bila v korist in pomirjenje. Toda ako bođemo s Srbijo prijatelji, nam bo ta luka dobrodošla. Avstrija torej noče, da se Albania deli in odstopi en kos Srbiji, drugi pa Grški, ampak zahteva, da postane Albania samostojna državica. Toda ne moremo si prikriti, da bo tudi samostojna Albania dvoren način za Avstrijo. Ako pride in ostane Albania pod našim avstrijskim vplivom, ima gotovo samostojna Albania za Avstrijo marsikatero prednost. Toda kaj pa v slučaju, da bo стала Albania pod italijanskim vplivom? V tem slučaju ima Avstrija zaprt pot v Sredozemsko morje. Iz tega je razvidno, da ima Avstrija sedaj zares težave glede svojega stališča z ozirom na Albanijo.

Zraven so se pridružili še drugi dogodki, ki kalijo jasno in prijazno razmerje do Srbije. Naš avstrijski zastopnik v Prizrenu, po imenu Prohaska, se pritožuje, da se ne sme tako prosti gibati, kakor zastopniki drugih držav v Prizrenu. Zatrjuje, da se mu krati svoboda radi tega, ker je avstro-ogrski zastopnik, a Srbji so Avstro-Ogrski sovražni. Srbi pa pravijo, da se je Prohaska bojaval ob strani Turkov proti Srbom in da je streljal proti Srbom. Avstrija hoče poslati v Prizren uradnika, ki bi celo zaidevo preiskal, a tega srbski vojaški krogi ne pripustijo, češ da bi tak uradnik lahko videl in spoznal na svojem potovanju marsikaj, kar mora ostati iz vojaških razlogov tajno. In še drug slučaj! Avstro-ogrski zastopnik Tahy v Mitrovici bi rad potonal na Dunaj, da našemu ministru za notranje zadeve poroča o dogodkih, katere je videl in za katere je izvedel. Toda Srbija mu ne dovoli potovanja, zoper iz vojaških razlogov ne. Zaradi teh dveh slučajev so sedaj pogajanja med našo državo in Srbijo. Umevno pa je, da taksi in enaki slučaji nikakor ne pospešujejo prijateljstva med nami in Srbijo.

Kar se tiče vojske kot take, nam je poročati, da Skader še vedno ni padel, a tudi Drinopolj ne. Vsled tega je pri marsikaterem dosedanjem občudovalcu vojskujočih se narodov navdušenje nekoliko ohlajeno, a mislimo, da popolnoma neopravičeno. Naglo se dajo vzeti trdnjave samo, ako se žrtvuje življene velikanskega števila vojakov, a za to se ne more odločiti niti črnogorski niti bolgarski kralj. In pravimata tako, kajti tudi v vojski se ne sme življene vojake darovati lahkomiseln in brez največje potrebe. In potrebe ni, kajti nazadnje je vseeno, ako padeta imenovani trdnjavi nekaj tečnov prej ali slej v roke Slovanov.

Tudi prodiranje bolgarske vojske proti Carigradu marsikateremu vročemu prijatelju teh slovenskih Japoncev ne napreduje dovolj hitro. Gotovo je, da stoje Bulgari pri Cataldci pripravljeni za zadnji in smrtni udarec Turkom. Toda Turki so prosili za premirje. Uvideli so, da je njihova izguba neizgibna. Sedaj se vršijo brezdvomno že pogajanja zaradi premirja, in vsled tega stoje Bulgari mirni, a vendar pripravljeni pri Cataldci.

Ali pojdejo Bulgari v Carigrad in tamkaj narekujejo Turkom zadnje mirovne pogoje, je postal začnji čas dvomljivo, to pa iz vzroka, ki ne leži v vojaških ozirih. Ampak v Carigradu se je pojavil črn gost, ki je mnogo močnejši nego Turki, in proti katerem tudi junaški Bulgari nimajo nobenega orožja, namreč kolera in kuga. Kakor se poroča iz Carigrada, razsaja tam ta morilka, že v strašnem obsegu. Baje je pobrala sedaj že nad 20.000 ljudi. Sedaj se je pridružila h koleri še črna kuga.

Nemški listi vredo priporočati, da se je med balkanskimi državami že začel prepir, kaj bo dobila katera izmed vojskujočih se držav. Gotovo je, da bodo glede tega ali onega kraja, ki se je vzel Turkom, različna mnenja, a to še ni prepir, to še ni začetek.

sovražnega razmerja. Nemci bi seveda želeli, da se začnejo sedaj balkanske države med seboj preprijeti, a prepričani smo, da bodo ostale njihove želje neizpolnjene.

Srbsko-turško bojišče.

Bitka pri Bitolju (Monastirju).

Pred Bitoljem so se ustavile vse turške čete, ki so se po bitki pri Kumanovem umaknile čez Kal-kandelen, Hostivar, Kičovo, Koprili (Veles) in Prilep. Teli čet je bilo skupno nekaj nači 50.000 mož s 50 topovi. Poveljevali so turškim četam Zekki-paša, Fethi-paša (poveljnik skopelskega zbora), Džavid-paša (kateri je pred dvema letoma poveljeval vojnim četam, ki so bile poslane proti vstaškim Albancem), Sajd-paša (poveljnik solunskega zbora), in mladoturški boritelj za svobodo, Niazy-bej, z njegovimi prostovoljnimi četami iz Rezne. Glavni namen turškega odpora je bil, rešiti čast turškemu oružju.

O poteku bitke se poroča naslednje: Borba se je začela v petek, dne 15. novembra. Že v četrtek so se vršili spopadi srbske konjenice s turškimi oddelki. V petek pa se je razvila bitka na celi črti. Izpočetka so bili Turki na boljšem, ker so imeli zasedene vse višine, po nekod do 1200 m visoko, Srbi so bili pa na popolnoma ravnih tleh, katera so bila vrhu tege poplavljena vsled naraslih rek. Toda Srbi so s svojo požrtvovalno hrabrostjo premagali vse težave ter so proti večeru zasedli več vasi in okoliških višin. Tako se je položaj srbskih čet izdatno izboljšal za boje, ki so se vršili v soboto. Boj se je tudi še nadaljeval v nedeljo. V nedeljo popoldne se je Srbom po dolgi, krvavi bitki posrečilo predreti turške postojanke pred Bitoljem. Turki so se začeli umikati na celi črti.

Sijajna zmaga Srbov pri Bitolju Nad mestom vihra srbska trobojnica.

Bitka pri Bitolju je trajala 3 dni. Bila je nepopisno ljuta in krvava. Na srbski strani se je bojeval večji del glavnega srbskega armea pod poveljstvom prestolonaslednika. S to armado se je združil tudi oddelki armea generala Jankovića. Na nasprotni strani pa je bila zadnja turška mohamedanska armada pod poveljstvom Zekki-paše in Albanci. Turki so se izpostekha hrabro držali, pa niso mogli uspeti proti junashu srbskih čet; osobito srbska artilerija se je zoper izkazala. Turki so se že v nedeljo začeli umikati; v ponedeljek je bilo njihovo umikanje splošno. Nato so jih Srbi od vseh strani obkobili in jih prisili, da se udajo.

Vrhovni poveljnik Zekki paša, Fethi paša, Galib paša, Djavid paša in Said paša so predali svoje meče srbskemu prestolonasledniku. Odvedli so jih v Skoplje. Ujetih je nad 40.000 Turkov. Mrtvih je na obeh straneh 20.000, pa več na turški strani.

Srbi so zaplenili nad 100.000 pušk najnovejšega sistema, 82 vagonov streliva in 18 vagonov živil. Tarška moč v Makedoniji in Albaniji je strta Nad Bitoljem plapola srbska zastava. Vsled te sijane zmage vlada med srbskim narodom velikansko navdušenje.

Bitolj.

Mesto Bitolj (Monastir = samostan) leži v bajno lepi dolini reke Črna, ki se izteka v reko Vardar. Mesto šteje 50.000 prebivalcev, med katerimi se odlikujejo po pridnosti obrtniki in trgovci. V Bitolju se nahaja mnogo šol, med temi grška gimnazija, 2 srbski nižji gimnaziji in 1 višja dekliska šola. Vsled svojega bazarja (trga) slovi mesto po vsem Balkanu. Poleg tega se nahaja v Bitolju tudi več tovarn za različno srebrno, zlato in sukneno robo. V mestu imajo lazaristi svoj zavod. Bitolj ima poleg trgovinske tudi veliko vojaško važnost. V njem se je nahajalo poveljstvo III. turškega armadnega zbora, v njem je bila močna garnizija, velika vojašnica in kadetska šola. Vse višje oblasti vilajeta Bitolj so imele v mestu svoj sedež.

Bitolj leži na križišču najvažnejših cest, ki vodijo iz Soluna v Drač in iz Sofije v Janino. S Solunom je zvezan Bitolj po železnicni. Radí teh prometnih zvez je Bitolj velikega važnosti za Srbe, ker odpira kot ne samo proti Egejskemu, ampak tudi proti Jadranškemu morju.

Okolica Bitolja je zelo rodovitna. Tam bujno ra-

ste pšenica, koruza in tobak. Vsi ti pridelki se v oblini meri izvražajo. Mesto nima posebno zdrave lege. Vsled močvirnatega ozemlja ob reki Črni umre vsako leto 40–50 ljudi na malariju.

Kraljevič Marko, znani jugoslovanski junak, je pri svojih bojnih pohodih proti mohamedancem izvrsen, kakor poročajo narodne pesmi in pripovedke, tudi okrog Bitolja svoje junaške čine. Grad kraljeviča Marka se je namreč nahajal blizu Prilepa, ki leži severno od Bitolja. Sedaj so Srbi v znamenitem Bitolju razobesili svojo zmagovalno zastavo!

Črnogorsko-turško bojišče.

Črnogorci ob Jadranskem morju.

Zavzetje Sv. Ivana di Medua.

Od sobote na nedeljo dne 17. t. m., so Črnogorci pod poveljstvom generala Martinoviča prodirali proti morskemu pristanišču Sv. Ivan di Medua. Zavzeli so brez večjega odpora višje postojanke okoli Luke, a za tem še mesto samo. Turki so zbežali v popolnem neredu. Nato so se zopet zbrali in napadli Črnogorce. Turkov je bilo okoli 3000. Nastal je hud boj, v katerem so Črnogorci premagali Turke in jih vrgli z velikimi izgubami nazaj. Tudi Črnogorci so imeli 100 mrtvih in ranjenih. General Martinovič je po bitki slovesno korakal v mesto. Črnogorci so zaplenili mnogo živeža in streliva. Vse postojanke od reke Bojane pri Skadru pa do Sv. Ivana so sedaj v črnogorskih rokah. Mesto Sv. Ivan di Medua leži približno 28 km južno od Skadra.

Leš zavzet od Črnogorcev in Srbov.

V ponedeljek, dne 18. t. m., so čete generala Martinoviča s pomočjo dela srbske Jankovičeve armade zavzeli mesto Leš (Alessio). Po kratkem boju je razobesila turška posadka na trdnjavi belo zastavo v znak, da se uda. Potem so se v zavzetem mestu srbski in črnogorski vojaki srčno pozdravili ter so v bratskem soglasju viharno klicali „Živio“ in „Hura“ kraljem Nikiti in Petru.

Mesto Leš.

Mesto Leš leži ob reki Drin, ne daleč proč, kjer se izteka ta reka v Jadransko morje. Prebivalcev šteje mesto okrog 4000, od teh je 40% katoličanov. Mesto je staro; bilo je ustanovljeno že leta 385 pred Kristusovim rojstvom in se je zvalo Lissos. Škofija Leš, ki ima svoj sedež v mestu Kalmeti, 10 km severno od Leša ter šteje 14.000 katoličanov, spaša pod nadškofijo Skadra.

Pred Skadrom.

Po gorah okrog Skadra je zapadel debel sneg, v dolinah pa je zadnji čas močno deževalo, vsled česar je črnogorsko napadanje Skadra močno otežkočeno. Pretečeni teden so uničili Črnogorci turško baterijo Galemi, ki je varovala važen prelaz Kiri in Brjandol. Črnogorci Skadru skoro venomer močno obstreljujejo. Najhujše obstreljevanje je bilo v noči od četrtega na petek. Turki so živahnodogovarjali. Splošno se sodi, da Skader še radi tega ni padel, ker Črnogorcem manjka težkih oblegovalnih topov. Vukotičeva armea in srbska kolona, ki je določena za pomoč Črnogorcem pred Skadrom, še nista došli tje. Ker je Turkom sedaj, ko sta padla Leš in Sv. Ivan, nemogoče spravljati v Skader živila in vojne potrebuščine, je upanje, da Skader v kratkem pada.

Junaška smrt katoličkega duhovnika.

Dne 6. t. m. je padel na Kokariški gori katolički vojaški duhovnik ulcinjskega bataljona, o. Andrija Jekavič. Bil je Črnogorec in namesto da bi zaoštjal ter tolažil ranjence in blagoslovil padle, je hritel s križem v roki na čelu vojske, da žive popolje v zmago. Kakor v davnih časih! Toda, ko je bila zmaga izvjevana, ni mogel več blagosloviti zmagovalcev — padel je kot junak. Bil je mlad, vnet duhovnik, star še le 32 let. A ni bil to edini borilec, ki je v tej vojni s križem v roki hrdil na čelu vojnih vrst.

Bolgarsko-turško bojišče.

Pred Drinopoljem.

Bulgari so nameravali izpočetka z glavnim napadom nastopiti na južni strani mesta, ker so tam utrdbe najslabše in deloma tudi zanemarjene; tudi je tam do mesta najbliže, tako, da bi napad tam gotovo vodil do cilja. Bolgarski narod, kakor tudi vojskino

vodstvo, bi bilo tedaj lahko računalo s skorajšnjim padcem Drinopolja, toda veliki povodnji sta to upanje počrnil.

Prva povodenj je bila bolj neznačna ter ni trajala tako dolgo. Ko pa je po nekaj dnevnem luhem zimskem mrazu prišlo južno vreme, je nastopila dne 10. novembra znova povodenj. Valovi reke Marice so segali do vrha obrežnih dreves, pomožni most pri Ka' rakuju, ki so ga zasedli Bolgari, je izginil pod vodo, ravno tako tudi most iz vojaških čolnov južno od Karakuja; vsled preplavljenja so podobni bregovi reke velikemu močvirju.

Desno med rekama Marico in Ardo stoji 8. bolgarska divizija, na levem bregu reke Marice srbska Timoška divizija, za temi se vrstijo na novo ustanovljena 11. bolgarska in srbska podonavška divizija drugega poziva, južno od Arde stoji ena brigada bolgarske 9. divizije in ena bolgarska konjenička brigada. Prve štiri imenovane divizije so Bulgari, ž njim lastno brezobzirnostjo, stavili skozi 10 dni v boj, da bi priborili tamoznje mestno predozemlje, a imeli so velike izgube in vrhu tega so prvotno medli in brezčutni Turki se razburili k večjemu odporu; Bulgari so se morali hudo boriti za vsako ped zemlje. Ložje je bilo Srbom odbiti turški izpad. Oslabljena je tudi bolgarska oblegovalna artilerija vsled tega, ker je odšel en del proti Čataldži.

Srbci so pripeljali z objema divizijama težke topove pred Drinopolje.

Položaj med obleganci pa je naravnost oboten. Prebivalstvo mesta nima živil in jih tudi dobiti ne more. Vsak prebivalcev dobi baje vsak tretji dan samo majhen hlebec kruha. Mnogo prebivalcev je že pribedalo k Bolgarom, pa so jih poslali v oblegano mesto nazaj. Če Bulgari razsvetlijo ponoči pokrajino okoli mesta, zapazijo, kako se prebivalci iz mesta in okolice plazijo po bojišču in iščejo pri pačih turških vojakih hrane; toda zamam, ker turško vojaštvo samo hudo gladuje.

Boji pred Carigradom.

Boji pri Čataldži, oziroma za Čataldžo, se nadaljujejo. Bulgari so naleteli na precejšen turški odpor, in to malenkost so turška poročila naenkrat raztrobil kot zmago. Bili so to zamo izpadl v manjšem obsegu. O kakšni turški zmagi more biti tem manj govora, ker v turški armadi tako razsaja kolera, da bo kmalu postala za odpor nesposobna. Poroča se, da so nekaj tisoč na koleri obolelih vojakov zaprli na neki prostor, katerega so obdali z žico, pred ograjo pa stoe straže. Bolniki umirajo brez zdravnika in brez hrane.

Vkljub vsem tem težavam pa se vrši bitka na celi črti od Marmarskega do Črnega morja. Posebno hud dvoboj se vrši med bolgarsko in turško artilerijo, ki se je ojačila s topovi iz utrdb ob Bosporu. Prvi streli so počili dne 17. t. m. ob 3. uri zjutraj.

Bulgari so razsvetlili z velikimi svetilniki turške postojanke. Bulgari so poskusili nočni izpad, a Turki so jih pravočasno opazili. Bulgari so se zopet umaknili. Nato se je začel artilerijski boj. Pred zoro je začelo bolgarsko topništvo hudo strelijeti na utrdbe pri Hađemkaju. Strelijanje se je čulo do Carigrada. Turške čete, dasi od kolere oslabljene, so se borile zelo hrabro. Po par urah ljutega boja so zapazili Turki bolgarsko obkoljenje od gozda pri Shazi. Turki so začeli gozd in Bulgari so se morali prikazati. Bitke še ni konec.

Boji se nadaljujejo. Ker so dobili Bulgari ojačen, je kmalu pričakovati zadnje in sklepne zmage nad Turki. Da Turčija vkljub vsem zatrdiriom, da bo nadaljevala vojno, ne pričakuje nobenega uspeha, se vidi iz tega, ker se je obrnila na evropske vladarje, naj posredujejo za mir. Tako je ministrski predsednik Kiamil-paša prosil ruskega poslanika, naj posreduje pri bolgarskem carju Ferdinandu za premirje.

Turki obetajo, da ustavijo dovozovanje vojakov iz Male Azije in da zapuste čataldžske utrdbe, če jih ne zasedejo Bulgari; Drinopolja pa baje Bolgarom nočno dati.

Poroča se tudi, da je general Savov 19. t. m. turškiemu generalu Nazim-paši izročil mirovne pogoje balkanske zvezne in zahteval odgovor o dne v 24. urah. Splošno se sodi, da spomirjenje ne bo nič, ker Turčija bolgarskih pogojev nočes sprejeti.

Kako se Turki bojijo Bolgarov.

Vprašali so nekega vjetrega turškega podčastnika, zakaj prevzame takšen strah Turke pri bolgarskih napadih z bodali (noži) in zakaj se oni nikdar ne zoperstavijo takim napadom.

Turški podčastnik odgovori z vso iskrenostjo: „Pri naših vojakih je vkoreninjeno prepričanje, da je Bolgar v takšnih napadih — „juriših“ — ne-premagljiv in nikdš se mu ne more postaviti v bran. In prav zato, kadar mi čujemo komando: „Pet na nož!“ se grozno prestrašimo in vđarimo v beg...“

Turki si torej tolmačijo bolgarsko povelje: „Napred na nož!“ tako, kakor da bi se glasilo: „Pet na nož“, to je po 5 Turkov na vsak bolgarski nož. To je res grozno povelje, in tedaj ne preostane drugo, kakor bežati, kolikor ga sloke noge nesejo.

Bolgarsko samopremagovanje.

Bolgarske zmage so veljale ogromno krv. Samo v bitki pri Lile-Burgasu je bilo ubitih in ranjenih kakih 15.000 Bolgarov. Vođstvo bolgarske armade

ravna pametno, da nič ne razglaša o izgubah, a vzhod temu se je seveda izvedelo dosti posameznosti. Če se pomisli, da je skoro vsaka družina poslala vsaj enega, pa tudi več moških v vojno, je pač naravno, da skoro v vsaki družini pričakujejo s strahom, kdo je padel. Nek italijanski časnikar popisuje razpoloženje v Sofiji tako-le:

Kaka požrtvovalnost, kako samopremagovanje, kaka duševna sila navdaja ta mladi bolgarski narod — kdor to gleda, temu pretrese srce. Listi ne prijavljajo imen mrtvih in ranjenih, vlada ne naznanja rodbinam, kaka usoda je začela njihove pripadnike. In vendar se še noben človek ni oglasil pri vojnem ministru za pojasnila, če ta ali oni še živi ali ne. Pokazati posebno zanimanje za posameznega vojaka v trenotku, ko je ves narod zapleten v tako velikansko vojno, se zdi Bolgaru neprimerno; zdi se mu, da bi bil to izraz pomanjkanja rodoljubja.

Te dni sem videl na kolodvoru, ko je prišel vlak z ranjenimi iz bitke pri Lile-Burgasu, kmečko ženico, ki se je približala ranjencu, katerega so nesli iz vlaka v bolnišnico. Vprašala ga je, kaj je z njenim sinom. Ranjenec ni znal materi prikriti resnico. Žena je prebledela; zdela se je, da omahuje, a takoj nato se je zravnala in ponosno držeč glavo pokonci, je odšla. Samo robec je držala pred ustmi. Vse občinstvo je občudovalo to mater, ki je znala v tako prečestljivem trenotku obvladati svojo bolest in je dala temu izraza. In še le tedaj je mati zavzidhnila.

Star mož v Sofiji je začel slutti, da se je njezinem sinu, ki je šel kot prostovoljec v vojno, kaj primerilo. Teh dvomov in skrbi ni mogel prenašati. Peljal se je v Staro Zagoro, kjer je bil sedež generalnega štaba, in potem v Mustafapašo. V obeh krajih je hodil od bolnišnice do bolnišnice, od postelje do postelje in poiščeval po svojem sinu-edincu. Med ranjenimi ga ni bilo, a izvedel je, da je pri Lozengradu padel ..., če je živ ali mrtev, tega ni nihče vedel. „Pa ga poiščem med mrljic“ je reklo starci mož in se odpravil v Lozengrad.

Ko je prišel tja, je videl, da je vse bojno polje pokrito s snegom in da ta snežna odeja pokriva vse, ki so padli, vse do zadnjega, tudi njegovega sina. — Vrnil se je v Sofijo, nikomur ni nič rekel, nikomur nič potovil, samo včasih je njegov obraz nekaj sprepletel, kar je izdajalo njegovo bolest. Obstopili so ga prijatelji in znanci ter ga vprašali, kaj je z njegovim sinom. In s krepkim glasom je odnovoril starci mož:

„Velika in sijajna je zmaga naše domovine“, in je svojo ponosno bolest zakril z molkom.

Tak je naročil zmagovalcev.

Bolgarska žena navdušuje svojega moža.

Nek rumunski list priobčuje pismo, ki ga je pisala bolgarska žena svojemu možu v Rumuniji, ki je bil poklican pod orožje. Pismo se glasi: „Moji ljubi mož! Prav praviš, da odideš takoj k vojakom; izgubil bi cel dan, če bi prišel najprvo k meni da nas obiščeš. Pojd in izpolni svojo dolžnost! Jaz bom za-te molila in Bog ne bo pripustil, da bi ti zapustil devet sirot. Njihovi nedolžni glasovi se bodo spojili z mojimi v molitvi, da se kmalu in zdrav vrneš. Vendar pa se ne varuj, če misliš na njihovo bodočnost; vsemogočni, ki čuje nad usodo domovine, ki čuje nad teboj, bo čul tudi nad otroci. Če se zopet vrneš, boš našel ljubečo te in na-te ponosno ženo. Če se pa ne vrneš več, tedaj vedi, da me bo spomin na-te spremil do groba, da pa bom imela tudi moč, vzgojiti tvoje sinove in hčerke, ki bodo otroci narodnega junaka in kraljčinskega mučenika.“

Rešenka rešila svojega rešitelja.

Iz bitke pri Lile-Burgasu se poroča ta-le ginalj prizor: Ko so zasedle bolgarske čete Lile-Burgas, je zbežalo ljudstvo na vse strani. Polkovnik Kargijev je jezdil na čelu svoje čete in je na cesti opazil plaho dekle, ki se je bojazljivo umikalo. Ustavil je konja, skočil raz njega in začel otroka tolažiti. V tem trenotku pa prileti šrapnel, ki se je razletel in raztrgal konja. Polkovnik Kargijev je takoj odpravil otroka k svoji ženi in ji poslal pismo, rekoč: „Zavzem se za tujo deklico, Jaz sem dal šesterim hčeram življenje, to-le dekle je pa meni rešilo življenje ...!“

Starci dajejo dober vzhled mladini.

V vrstah bolgarske armade je tudi precejšnje število starih vojakov, ki so se bili s Turki že leta 1877., a zdaj so se javili kot prostovoljci. „Misimo dolžni dati dober vzhled mladini“, tako ponosno govorijo. Ko so jih sprejeli in uvrstili v vojaške redove, prišli so nekateri v take oddelke, kjer so poveljniki njihovi lastni sinovi, n. pr. kot stotniki ali še večje šarže. Nekateri imajo po 4 do 5 sinov v vojski, in očetje se bijejo s sinovim ramom ob rami in tako dajejo mladini dober vzhled.

Tako-le govorijo: „Vse, kar imamo, radi damo za dom in svobodo. Naj umremo kot starci za slobodo doma in dečka!“

Grško-turško bojišče.

Gibanje grške armade.

Grška vladca namerava vpoklicati še več mošva in dela priprave, da se novovpoklicani v zvezi s prostovoljci, ki prihajajo posebno iz Amerike, uvrstijo v urejene čete. Težka skrb za Grke je veliko število turških vjetnikov, kateri znaša s posadko vred, ki so jo vjeli Grki v Solunu, 35.000 mož. Odpošiljanje vjetre turške armade iz Soluna se v kratkem začne. Grki pa je prišlo v Solunu v roke posebno mnogo železniških vozov.

Iz srbskega glavnega taborišča prihaja poročilo, da so Srbi, ki so imeli že pri Prizrenu izredno velike izgube, pri prodiranju proti Bitolju (Monastirju) ob naskoku na neko turško postojanko, katera se je nahajala 1200 m visoko, izgubili zopet mnogo vojakov, 45.000 Grkov maršira proti Bitolju Srbom na pomoci. Poveljnik bitolske grške armade je prestolonaslednik Konstantin.

Grški kralj ostane s primerno grško posadko v Solunu. Precejšnji del grških vojakov prodira proti Janini.

Se drugi grški uspehi.

Iz Aten poročajo, da so Grki dne 18. t. m. zasedli maloazijski otok Nikario in razobesili med velikim navdušenjem prebivalstva na otoku grško zastavo. — Grška epirska armada je zasedla dne 18. t. m. mesto Kimara v Epiru. — Na polotoku Kassandra v Egejskem morju so Grki izkrcali en vojni kor ter so zasedli 12 vasi, kjer so razobesili grške zastave.

Vojaštvo in ljudstvo beži.

Dopisnik italijanskega lista „Corriere“ je poizkušal iz Carigrada priti do bojujoče se turške armade ter jo iz bližnice opazovati. Pa ni prišel dalje kot do mesta Čorlu. Tu se je moral vrniti, ker ga je beg turških vojakov in mohamedanskih prebivalcev potegnil za seboj. Raynokar je bila namreč končana bitka pri Lile-Burgasu, in pred zmagovalnimi Bolgari je bežalo vse, vojaki in prostaki, stari in mladi. Vse je drvelo naprej, kakor da bi bil cel cel pekel za petami. Italijan se je nekajkrat ustavil v Čorlu in popisuje, kar je videl. Cela vojska beguncov je bila, tako poroča ta italijanski dopisnik. Sto in sto jih je prišlo; nekateri so se vlekli sami naprej, druge so pa tovarisi podpirali. Bila je podoba strahu, ki se skoro ne da popisati. Videlo se je take, ki so plezali po zemlji naprej. Ijudi, ki so dobili krogla v noge in so se po rokah in nogah plazeč pomikali naprej. Drugi so se oprijemali vozov in so se pustili tako vleči naprej; da celo med železnicimi kolesi so ležali begunci. Italijan je ostal čez noč v Čorlu. Celo noč se je slišalo stokanje ranjencev, ki so se naslanjali na zidovje popolnoma potopljena; v sušu bakelj so se videle te postave strašno povečane. Iz teme se je slišalo stokanje in zdihovanje drugih ranjencev, katerih se ni moglo videti. Maršikateri ranjenici so še prijezdzili na konjih, ko so pa stopili raz konje, so se niaslonili na živali in ostali molče, kakor da bi ničesar ne videli. Vsi so čakali v zamolklem obupu na prihod vlakov, ki bi jih najspravili v Carigrad. Pozno ponoči je prišel konečno vlak, ki bi naj sprejel ranjence. Tedaj se je video, kot da se pomika armada ranjencev skupno naprej. Kdor se ni mogel več vzdigniti, je bil od drugih suvan in klican, slišalo se je stokanje, vzdihovanje in pričanje, glasove, ki niso bili podobni človeškim, in končno se je vlak odpeljal, pustivši še mnogo ranjencev v blatu in nesnagi ležati. Ti ubožci niso imeli več toliko moči, da bi stopili na vlak, ali pa na njem ni bilo za-nje več prostora ...

Drugi dan je jezdil Italijan v okolico mesta Čorlu. Ker je že deževalo noč in dan, so bila tla, kamor koli je prišel, povsod podobna močvirju in sledovi beguncov so bili globoko vtisnjeni v blato. Na potih in po jarkih so ležale zavrnjene reči beguncov; razpadla človeška in živalska trupla so ležala okrog. K bežecim vojakom so se še pridružili bežec prebivalci iz dežele.

Bilo je dne 3. novembra, ko je napravil Italijan ta znamenit pohod na konju. Nepreglede so bile mnoge bežecih. Vojaki in kmetje so jahali, marširali in se peljali v gostih gručah; ljudje z dežele so imeli vozove, pokrite s slamnatimi strehami in iste spremeni v vozne hiše svojih družin. Šlo je čez travnike in njive, čez doline in hribe, od vseh strani se je video pomikati valove ljudi in dežela se je praznila vedno bolj in bolj. Med človeško gručo so se nahajale domače živali, govedo in ovce; možje v dolgih, rjavih oblekah so skušali spraviti živino v red. Na tisoče je štelo prebivalstvo Trakije, katero je na črti Lozengrad (Kirkilise), Lile-Burgas in Viza, podobno gorskemu plazu, pomnožilo bežec vojaške čete. To je naroč, ki zapušča svojo deželo. Kraji so brez prebivalcev, in kdo se ozira nazaj, ne vidi drugega, nego opustošeno pokrajino, dim in goreče vasi.

Cudotvoren Fuad-paša.

Farbatci znajo Turki, da bi se jih moralno smatrat za mojstre v tej stroki, če se ne bi navažno prav kmalu pokazalo, kolike vrednosti so njihovi farbarski izdelki. Evropska javnost je bila že za časa tripoli tanske vojske, in posebno še sedaj v balkanski vojski tolkokrat načarvana od Turkov, da njihova farbarija ne drži čisto nič več. Pa tudi sultana Mehmed — oh, ti ubogi Mehmed! — so baje tako načarvali, da nič ne ve, kaj se godi pred njegovim nosom pri Čataldži ter je baje uverjen, da Turčija ni izgubila Tripolisa in tudi v Evropi ne izgubi niti pedi zemlje. Med turškimi farbarji se je v začnjem času postavil na vrhunc maršal Fuad-paša, ki v turškem listu „Alemdar“ zanika neugoden položaj Turkov pri Čataldži ter potem dostavlja: „Dajte mi 80.000 do 100.000 vojakov in ugonobil bom sovražnika. To zagotovilo sem dal pisorno, in če se mi ne posreči, se dam obesiti in bom za vrv sam potegnil.“ — O, ta veliki, čudotvorni farbar Fuad paša! Svoje vrvi mu ne bo treba potegniti, začo pa je skušal potegniti javnost. Ce se Turkom pri Čataldži ne godi slab, čemu pa je treba skrbeti in toliko napenjati svoje moči, da se sovražnik ugonobi. Čemu je treba lastno življenje z lastnoročnim podpisom staviti v nevarnost obešanja? In če

imajo Turki pri Cataldēi, kakor so poudarjali — ali je bila to tudi samo farbarija? — 200.000 vojakov, čemu jih je treba še 100.000, ko je vendar Bolgarov veliko manj? Da, čudež izvršujejo Turki, pa v — farbanju!

Kako se tolazi vjet turški častnik?

Med vjetimi turškimi častniki v Belgradu se nahaja tudi Galib-bej iz Kumanova. Srbsko ne zna niti besedice, govoriti samo turško. V službo mu je prideljen turški vojak, ki govoriti najčistejo srbsčino. To je Bosanec, ki je bil v službi pri turški žandarmeriji. Služi nasproti obiskovalcem za tolmača.

Turek je dobro razpoložen in kakor se zdi, ne obžaluje svoje usode. Tudi v vjetništvu je zadovoljen, samo, da ima kaj — piti. V 24. urah je spil 3 litre najhujše srbske žganjice, kar bi profesionalnemu žganjepivcu zadostovalo za pot v večnost.

Brez najmanjšega znaka nevolje Turek pripoveduje, kako je on že pred 20. leti veden, da bo Turčija propadla ter ga sedanjem propad cesarstva ni nč iznenadil.

Pripoveduje to-le:

"Pred 20 leti sem se v Aziji seznanil s hodžo (turški duhovnik), ki je bil pravi svetnik in čudodelnik. Ta je prerokoval, da bodo kristjani čez 20 let počnali Turke do Carigrada, čez načalnih 20 let jih pa poženejo do Šama. Prvi del tega proročanstva se je izpolnil, izgubili smo celo Rumelijo, in kakor nam je usojeno, nas poženejo noter v Šamo." (Šama je mesto v skrajni Arabiji ob perzijskem zalivu.) — Ob koncu svoje povedi Turčin zopet nastavi steklenico z žganjem. To mu je menda sedaj najboljša tolazba.

Kolera proti Turkom.

Vojška, ki že gre proti svojemu konec, je stopila v novo dobo, v znamenje kolere. V prejšnjih stoletjih kot stalna spremjevalka vojsk, je ta kužna bolezna v zadnjih desetletjih v Evropi vsled dobro urejenih varnostnih odredb začela ponehavati, med tem ko je v vojski leta 1866 zahtevala večje žrtve kot boji sami.

Na vzhodu pa še dandanes gospoduje kolera; svoje gospodarstvo si tam deli s kugo. V mirnih časih je mogoče mednarodni zdravstveni komisiji v Carigradu s strogi dolobami (vsak človek, ki je sumljiv, da je okužen, kakor tudi vsaka ladja, mora čakati po več dni v to določenem zaprtem prostoru) zabraniti razširjenje kolere v Evropo. V vojski pa, ki se vrši v neposredni bližini Carigrada in v kateri se bije boj za obstanek Turčije, kjer gledajo Turki na to, da azijske vojaške divizije kolikor mogoče hitro postavijo na bojno polje, je nemogoče te stroge varnostne odredbe izvrševati, oziroma izvršitev nadzorovati.

Vendar je morala neka vojaška divizija iz Male Azije, ker je bila osumljena, da je po koleri okužena, mesto na bojišče pri Lile-Burgasu, v karanteno (za po koleri okužene določeni zaprt kraj). Toda povsod in dosledno se tako nadzorovanje v vojskinem času ne da izvršiti in vsled tega se je med turško armado kolera že v nevarnem obsegu razširila.

Kolera v Carigradu.

Kolera je za Turke bič, ki je skoraj hujši od vojske. Oblastva nimajo dovolj moči, da bi nastopila proti koleri, 3000 na koleri obolelih se je z železnico pripeljalo v mesto San Stefano, ki leži nekaj kilometrov pred Carigradom ob Marmarskem morju. Celih 24 ur so ostali ti bolniki v železniških vozovih brez hrane in vode. Štirje zdravniki, ki so opravljali službo, so izjavili, da jim je nemogoče oskrbeti vseh nad 3000 bolnikov ter niso sploh ničesar storili. Vlak bi naj bil vozil zopet nazaj, toda na ugovor železniških uradnikov in vsled posredovanja avstro-ogrskoga poslanika grofa Pallavicinija, so spravili bolnike z železniških vozov v posebne prostore, ki so določeni za okužene bolnike. Strašne reči se pripovedujejo o trpljenju bolnikov v bolnišnicah.

V bližini Hagije Sofije v Carigradu se nahajačem poslopu za prehrano ubožev se je pojavilo čez 100 slučajev kolere.

Kolera med armado.

Iz Carigrada se poroča: Tuji častniki, ki so bili pri Cataldēi, poročajo, da je položaj turške armade brezupen. Turkom je radi kolere onemogočeno prodirati. V jarkih za topove stražijo osamljeni vojaki, med tem ko veliko število bolnikov na poljih vzdihuje in umira.

Na prostorih okrog železniških postaj leži na tisoče bolnih in na stotine mrtvih. Nemogoče je bolzen zatrepi. V Derkosu, kjer se začenja carigrajski vodovod, je obolelo v četrtek, dne 14. novembra po noči 15 mož tamošnje vojaške straže. 12 od teh jih je umrlo. Po mnenju oficirjev je nemogoče, Turkom pri Cataldēi se še načalje boriti. Tudi bolgarsko prodiranje je otežkočeno, ker obstoji nevarnost, da se armada okuži po koleri.

Kakor se poroča iz turškega taborišča Hadim-köji, je umrlo do srede pretečenega tedna do 400 vojakov za kolero. Dne 14. novembra je dospelo pred Carigrad 500 voz z mohamedanskimi beguncami; ker pa se je nahajalo med njimi okoli 1500 obolelih za kolero, se jim je zabranil vhod v mesto. Poročevalce angleškega lista "Daily Chronicle" ve celo o koleri poročati, da je na njej umrlo že 2000 vojakov, obolelo pa nad 10.000.

Tudi bolgarske armade so se, kakor govorit najnovejša poročila, lotile nevarne bolezni, kakor tifus, driska in tupatam tudi kolera.

Kolera.

Carigrad, 20. novembra. Uradno se priznava, da umre na dan okoli 200 vojakov na koleri. Mrli ev teži po 4 do 5 na enem kupu. Bulgarski poveljnik je dovolil osemurni rok za pokopavanje mrljev. Turki umrle tudi sežigajo, za kar so dobili od šejk-ul izlama dovoljenje. Vojaki umirajo kakor živinče na cesti. Ni zdravnikov, ne zdravil. Na vozove nalagajo bolnike in mrtve. Boje se, da je voda carigrajskega vodovoda okužena. Če bi se to zgodilo, bila bi največja nesreča in pogubljenje za Carigrad.

* * *

Velevlasti v Carigradu izkrcale svoje vojake.

Dne 18. novembra zjutraj so iz inozemskih vojnih ladij izkrkali 2000 oboroženih mož z zastavami, ki so zasedli bolnišnice, šole in druge zavode. Kristjani so zelo zadovoljni, Mohamedanci pa pobiti. Poslaništva, konzulate inozemske šole, bolnišnice in druge zavode stražijo 10 do 20 mož močne skupine mornarjev, ki so nasadili bojanete na puške. Vse evropske velevlasti so izkrcale vojake, tudi Španska, Nizozemska in Romunija.

Razne novice.

* Godevi prihodnjega tedna:

- 24. nedelja: 26. po Binkostih, Janez o. K.
- 25. pondeljek: Katarina, devica.
- 26. torek: Konrad, škof.
- 27. sreda: Virgil, škof.
- 28. četrtek: Jakob iz Marke.
- 29. petek: Sarturin, mučenik.
- 30. sobota: Andrej, apostol.

* Iz šole. V stalni pokoj so stopili: Jožef Wutt, učiteljica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; Jurij Pilich, učitelj pri St. Janžu ob Paki in Teodor Weinhard, nadučitelj v Dornovi pri Ptaju; v začasni pokoj so stopili: Rudolf Mencin, učitelj pri St. Petru na Mariboru; Leopoldina Hočavar, učiteljica v Šmarju pri Jelšah in Marija Dančko, učiteljica v Št. Ilju v Slov. goricah; v začasnem pokolu še ostane za dobo enega leta Cecilia Tržan, učiteljica v Hočah. Pohvalno in priznanje se je izreklo v pokoj stopivši učiteljiči Jožefi Wutt v Št. Lenartu v Slov. goricah.

* V delegacijah je govoril naš zastopnik dr. Košec pri proračunu za zunanje ministrstvo. Rekel je, da morajo Slovenci v sedanjem času vdkrito označiti svoje razmerje proti slovanskim državam na Balkanu in proti avstrijski monarhiji. Z zmagovalnimi narodi na Balkanu hočemo imeti srečno, prijateljsko razmerje. To je naša srčna potreba, kakor Nemci trdijo, da jim je zveza z Nemčijo srčna potreba. Avstrijski državi in habsburški vladarski rodovini pa ostanemo zvesti kakor smo bili dosedaj. Nikomur ne dovolimo, da bi naš tem dvomil, a tudi ne dovolimo, da bi na ta čustva kdo grešil. Zato pa zahtevamo, da se z nami na Stajerskem, Koroškem, Hrvatskem in v Bosni pravičnejše ravna, da bomo lahko rekli balkanskim državam: Ta monarhija nas ljubi in nam daje vse, da se lahko vsestranski razvijamo.

* Razpuščeni občinski sveti. Dalmatinsko cesarsko namestništvo je razpustilo občinske svete dalmatinski mest Šibenik, Split in Dubrovnik. Vzrok so bile demonstracije (nemiri) v proslavo jugoslovenskih zmag na Balkanu. Kakor izjavlja dalmatinsko namestništvo, demonstracije same niso bile povod, temveč razni izgredi, ki so se baje pri teh prilikah izvršili pod zaščito ali celo vzpočdujo razpuščenih občinskih svetov.

* To je pa res lepo! Iz Rade pri Mariboru je dobil naš list zadnji teden nad 10 novih naročnikov. Vrli možje, prijatelji naši, so sami prihajali v naše upravništvo in so si naročili naš list, ki se je med ljudstvom zelo priljubil. Taki posamezni slučaji najbolj kažejo, kako ljudstvo po mnogih krajih samo videva potrebo poštenih listov. Če bi se naši somišljeniki povsod vrgli z vso vnemo za razširjenje "Slovenskega Gospodarja" v agitacijo, bi bilo število novih naročnikov še večje. Omenjam, da je "Slovenski Gospodar" pridobil samo letošnje leto in nad 2000 novih naročnikov! — Tuji iz St. Jakoba v Slov. goricah se je oglasilo te dni nad 10 novih naročnikov. Naš list se širi kar brez posebne agitacije.

* Naše zimsko delo se začenja. Kažek zaprete zima delo na polju, tako tudi z zimskim časom po večini prenehajo zunanje prireditve naših organizacij. Začeti je treba z notranjim delom: s predavanji, tečaji, občinski zbori itd. Letos imajo predavatelji za snov svojih predavanj takoj hvaležno tvarinčno: dogodeke na slovanskom jugu. Združenje Hrvatov in Slovencev (trializem), vojska na Balkanu itd. nudi nam še mnogo izbornega gradiva za predavanja in govore. Seznamimo naše ljudstvo s sedanjimi važnimi dogodki na jugu, da ne bo nepoučeno, ker mogoče je, da stojimo Jugoslovani pred važnimi in velikimi izpreambami. Vsako društvo naj skrbi, da bo prodrla jugoslovenska misel do zadnje slovenske koče.

Zrebanje velike lotrije "Slovenske Straže." — Prvi glavni dobitek v vrednosti 5000 K je zadejš. 67.932. Drugi glavni dobitek v vrednosti 1000 K je zadejš. številka 86.108. Tretji glavni dobitek v vrednosti 500 K je zadejš. številka 82.975. Četrти glavni dobitek v vrednosti 500 K je zadejš. številka 11.323.

Dvanajst številk pred temi številkami in trinajst za njimi dobi dobitke v vrednosti po 20 K. Dobitke v vrednosti po 100 K so zadejš. naslednje številke: 86.079, 64.884, 6.373, 36.150, 49.797, 25.300, 82.882, 64.922, 72.279, 9.663. Deset številk pred temi številkami in deset številk za temi številkami dobi dobitke v vrednosti po 10 K. Dobitke v vrednosti po 50 K so doble številke: 45.614, 13.059, 93.959, 30.670, 91.771, 32.495, 28.412, 60.964, 96.570, 5.357, 62.922, 42.256, 26.631, 78.342, 62.726, 10.068, 47.874, 94.920, 25.870, 33.863, 93.771, 28.776, 86.898, 42.139, 55.631, 78.188, 78.308, 93.975, 19.125, 49.110, 37.262, 52.675, 20.849, 59.377, 92.163, 35.894, 19.998, 99.250, 89.815, 26.229. Petnajst številk pred temi številkami in petnajst za njimi ima dobitke v vrednosti po 5 K. —

* Oddaja užitnine v najem. Dne 30. novembra se bo vršila ob 10. uri dopoldne pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru dražba najema užitnine od vina, vinskega mošta, sajnega mošta in mesa za leto 1913, in pogojno tudi za leto 1914 in 1915 v okrožjih: Poljčane, Dobrna—Velika Pirešica, Brežice, Sušica, Laško, Konjice, Oplotnica in Vitanje. Natančni pogoji se lahko izvede pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru, pri pristojnih kontrolnih vođstvih finalne straže in pri oddelkih finančne straže.

* Kletarski tečaji. V primeri z drugimi, je naše kletarstvo še na nizki stopinji. Zaradi tega je zlasti sedaj, ko je nastala potreba, da vino izvažamo, nujno potrebno, da se naši vinogradniki poprimejo boljšega kletarjenja ter da pridelujejo dobro, okusno, čisto in stanovitno vino. Da imajo ukažljeni priliku, se v umnem kletarstvu temeljito izučiti, prireidi c. kr. vinarski nadzornik B. Skalický pri državnih vzorcih kleti v Rudolfovem na Kranjskem tekoče zime več trodnevnih kletarskih tečajev. Kdo se misli katerega teh tečajev udeležiti, zglaši naj se takoj pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Rudolfovem.

* Knjigovodske tečaje. Na deželni kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni zeleznični se vrši v času od 27. do vstevšega 30. decembra t. l. knjigovodske tečaje za kmečke posestnike. Udeleženci tečaja dobre na zavodu prosto stanovanje. Manj premožni udeleženci dobijo lahko štipendije po 10 K; za te podpore je treba prositi v prijavi. Prijave k temu tečaju se naj vpoštejo najkasneje do 15. decembra t. l. na ravnateljstvo deželne kmetijske šole, v Št. Jurju ob juž. žel.

* Molitvenik za tretjerednike. Pot v nebesa "ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška Serafa, ki živijo med svetim, znata splošno priljubljeno molitveno knjigo za tretjerednike, ki jo je spisal o. Nikolaj Meznarič je ravnokar izšla v 6. natisu. Molitvenik je spoljen glede najnovejših določb in bodo torej tretjeredniki segli splošno po njem. Kljub izredno priključivi opremi znača cena za molitvenik z ručno obrezo samo K 180, z zlatom obrezo K 240, z agrinom, zlata obrezo K 320. Po pošti 20. vin. več. Knjiga se dobiva v Cirilovi tisk. v Mariboru.

* Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Jurkovič Martin, dekan v Ljutomeru 10 krov; Toplak Jožef, kaplan v Ljutomeru 5 K; Lovrec Andrej, kaplan v Ljutomeru 4 K; Skuhala Peter, župnik v pok. 2 K; Golobec Jakob, podober in kamnosek v Ljutomeru 3 K; Ivančič Nina, učitelj v Ljutomeru 2 K; Postružnik Marija, velepos. v Ljutomeru 2 K; Wessner Josipina učiteljica v Ljutomeru 2 K; Robič Janez, šol. rav. 2 K; Seren Franc trgovec 2 K; Dijak Fric, tržan v Ljutomeru 1 K; Dolamič Franc, posestnik na Kamenskemu 1 K; Babnik Ludvik, pes in nač. Posojilnica v Ljutomeru 1 K; Herzog Ferdinand, trgovec v Ljutomeru 1 K; Jastrobnik Milada, učitelj v Ljutomeru 1 K; Karba Jožef, c. kr. nadpored. v Pulji 1 K; Kocipcer Mat., lončar v Ljutomeru 1 K; Rajh Jakob, tržan v Ljutomeru 1 K; Rižnar Franc, klepar v Ljutomeru 1 K; Robert Ana, klobučarica v Ljutomeru 1 K; Ozmc Gustav, trgov. pom. v Ljutomeru 1 K; Sever Nežika, pos. v Ljutomeru 1 K; Slavič Marija na Kamenskemu 1 K; Velmar Marica, učiteljica pri Š. Bolfenku 1 K; Vršič Srečko, trgovec v Ljutomeru 1 K; Veselic Pro, brijar v Ljutomeru 1 K; Neimenovana v Ljutomeru 1 K; Zacherl Fran, učitelj v Ljutomeru 1 K; Zacherl nabral na brsti č. g. župnika Weixlina v Murščaku 6 K; na brati g. Rakovec na Podgradju K 230; Schreiner, ravnatelj 5 K; Plohl Anton, šol. nadzornik v Saraju 10 K; posojilnica na Slatini 20 K; dr. Poljanec Leopold, c. kr. profesor 5 K; Ernst Trstenjak, vojoi kurat 15 K; neimenovan, za krub sv. Antona 8 K; Kramberger 2 vreči krompirja, 20 l fiziola, 1 vreči zelja in 1 zaboljebel, Horvat 20 l moke, 20 l fiziola, 1 vreči krompirja, Hrašovec 15 l fiziola, 1 spletenjak zelja, 1 vreči krompirja. Trgovec Šepčev v Mariboru povoščeno platno pa na mizo v vrednosti 15 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero "Bog plati".</p

Prav lepa slovesnost, katera nam ostane v trajnem spominu, se je končala z zahvalno pesmijo „Te Deum“. — Prihodnjo nedeljo, dne 24. t. m., s šovrši blagoslavljjanje zadnjega oltarja Naše ljube Gospe presvetega Srca.

m Maribor. Slovenci! Pozor! Liberalci Širijo po hujšljeve liste! Vsi dobri misleči krog se trudijo čandanes, da bi kolikor mogoče preprečili in zabranili pohujšanje ljudstva, posebno pa mladine, po slabih knjigah in časopisih ter po svinjarskih podobah. Tuji ministrstvo je izdalo v tej zadevi že več odredb; kajti pokvarjeno ljudstvo, izprijetna mladina, pomeni pogin za narode. Tupa imamov Maribor v Gospodski ulici trgovca, ki se piše Vilko Weixl in ki prodaja papir. Da je Vilko Weixl velik liberalec, je umevno, saj je pri novem liberalnem političnem društvu v Mariboru bil izvoljen za nekega namestnika. Weixl ima na lepkih mariborskem Dramatičnega društva inserat, v katerem pravi, da je njegova trgovina prava slovenska trgovina v Mariboru, kar seveda ne odgovarja resnici. Ta Vilko Weixl prodaja v svoji papirni trgovini poleg papirja tudi raznovrstne časnike, in med temi je celo tudi svinjarsko pisani nemški tednik „Der neue Blitz“. Ta list ima celo vrsto pohujšljivih, umazanih, nesramnih spisov, s katerimi pokvarja ljudstvo. In tako nemško grđobijo razobeša slovenski trgovci Weixl celo v svoje okno! Žalostno, da stori Slovenec to, medtem ko niti nemški trgovci na tak način ne vsiljujejo tako grđobijo. Papirni trgovci Weixl se ob vsaki priliki dobrika slovenskemu ljudstvu; on zahteva, da naše slovensko, poštano ljudstvo hodi kupovati papir in druge reči v njegovo trgovino; on hodi okoli po Spodnjem Štajerskem po župniščih, pri županijah in pri trgovcih in jim priporoča kot „prvi slovenski mariborski trgovec“ svojo robo. Doma pa prodiha „prvi slovenski trgovec“ nemško-židovske svinjarske liste, ki kvarijo naše ljudstvo, ropajo naši mladini sramežljivost ter jo pogrezajo v skvarjenost! Gosp. Weixl, ali res mislite, da Vam bo tak židovski, nesramni list priyabil naše slovensko ljudstvo in Vašo trgovino?! Naše ljudstvo je pošteno in pošteno ljuštvo hoče imeti sebe vreden naraščaj, pošteno in nepokvarjeno mladino; zato pa tudi pošteni slovenski starisci, ki pošiljajo svoje dobre otroke v Maribor v razne šole, da bi se izobrazili, o določno protestirajo proti temu, da bi slovenski trgovci zastrupljali s slabimi časniki s lovensko mladino!

m Maribor. V torek, dne 19. t. m., so se vršile občinske volitve za III. razred. Dasiravno so vrgli socialni demokratje puško v koruzo že pred bojem, so se naši Nemci strašno bali, da bi jim volitve ne šle po sreči. Najetih so imeli čez 10 izvoščkov, ki so jim vozili volilce skupaj. Vendar je ubogala Nemec le bor na tretjina vseh volilcev. Kandidat za županski stolec, veliki Nemec in obenem sin slovenskih staric, odvetnik dr. Orosel, je dobil med vsemi kandidati najmanj glasov, namreč 1131, dokim so dobili drugi čez 1200 glasov. Zvečer so slavili v kazini svojo jačavo zmago. Glavno besedo sta imela Čeh Havliček in Slovenec dr. Orosel.

m Slovenski javnosti v Mariboru! „Slovenski Gospodar“ se je dozdaj prodajal tudi v trgovini g. V. Weixla v Gospodski ulici. Ker pa ima isti trgovec naprodaj tudi pohujšljive liste kakor „Der neue Blitz“, ki imajo namen, da zastrupljajo mladino in ljudstvo, zato je upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ sklenilo, da trgovec Weixl ne dobi več „Slovenskega Gospodarja“ v razprodajo, ker nočemo, da bi se naši isti obenem s tako nesramnim časnikom, kakor je „Der neue Blitz“, razpečaval. — Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“.

m Maribor. Opozarjam na današnji inserat tvrdke Fani Plahki, ki je otvorila v Tegetthoffovi ulici veliko perilnico in likalnico za fino perilo.

m Sv. Magdalena. Sestanek paših Stražarjev se je zadnjo nedeljo zopet lepo obnesel. Soba je bila nabito polna. Prišlo je tudi več novih priateljev. Naš krog je vedno večji. Sestanek so otvorili naši pevci z lepo pesmijo. Govor je bil namenjen našim bratom Hrvatom, Bolgarom, Srbom in Črnogorcem, o katerih nam je predaval Fr. Žebot iz Maribora. Razjasnil nam je boje Jugoslovanov v Avstriji, zvezlo Slovencev s Hrvati, opisal nam je pa tudi veličastne zmage balkanskih Slovanov nad Turki. Po predavanju je slelijo petje narodne pesmi, nakupovanje srečki Slovenske Straže in izposojevanje knjig ter časnikov. Gibljemo se pa, gibljemo!

m Kamnica pri Mariboru. Tukaj so se vršile dne 7. novembra občinske volitve za III. razred. Zmagali so s pomočjo omahljivcev Nemci in posilipnemci. Slovenska stranka se je sicer na volitve dobro pripravila, a proti izdajstvu nimamo orožja. Nek človek, kateri se je hlinil Slovenca, je zadnji dan radi bakšiša, ki so mu ga ponudili nemškutari, presejal, in je potegnili s seboj več volilcev, kateri so obljubili voliti naše može. Ko bi se ne bilo zgodilo to grdo izdajstvo, bila bi slovenska stranka prodrla. Trditev slovenskih liberalcev v „Slovenskem Narodu“ in v obsoletske „Slogi“, da od Slovencev ni nihče za te kamniške volitve ničesar storil, je čisto navadna laž. Mi smo storili svoje, tudi mariborsko vodstvo in „Slovensko društvo“ nam je šlo na roke. Sicer pa Nemci tudi niso bogve kako veseli te jalove zmage, ker so jih nemškutarski glasovi stali precej desetačkov in še več večer vina.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Naša kmetijska podružnica je priredila zadnji čas več poučnih shodov. Dne 3. novembra pri Sv. Rupertu v Slovenskih gor. takoj po rani sveti maši. Govoril je potovalni učitelj g. Jelovšek o svinjereji. Shod je bil nepričakovano

dobro obiskan. Posebno so bile v velikem številu zastopane gospodinje, kar je dokaz, da se zanimajo za povzdrigo svinjereje. G. Jelovšek je temeljito razložil in pojasnil, kako se je ravnati, da pridemo do boljše sainjereje, zlasti do pravega plemena. Končno nam je razložil važnosti krmljenja med pitanimi in plemenitskimi svinjami. Ta shod je bil za nas res velikega pomena. Dne 10. novembra pa se je vršilo zborovanje pri Sv. Lenartu po rati sv. maši in popoldan po večernicah pa pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah. Na teh zborovanjih je govoril potovalni učitelj g. Piršinger o vinorejji in pri Sv. Barbari tudi o sadnjereji. Razložil nam je važnosti sajenja trt kakovosti dreves. Shoda sta bila oba dobro obiskana.

m Devica Marija v Puščavi. V občini Rotenberg je zmagala pri občinskih volitvah dne 14. novembra naša kmečka stranka v II. in III. volilnem razredu. V II. razredu so bili izvoljeni: Gregor Göde, Val. Pečovnik in Anton Vejzak; v III. razredu pa: Jakob Paulič, Peter Plevnik in Peter Planinščič. — Pri občnem zboru podružnice Slovenske Straže za Sv. Lovrenc v Puščavo dne 17. novembra je bil izvoljen sledički odbor: Jakob Paulič, načelnik; Maks Lamprecht, namestnik; Josip Pečovnik, tajnik; Gašpar Zrnko, blagajnik.

m Fram. Prihodnji pondeljek se poroči pri nas g. Fr. Pišek, sin državnega in deželnega poslanca g. Franca Pišeka, z Marijo Vauhnik, hčerkko Janeza Vauhnik, kmeta in župana na Ješenci. Bilo srečno!

m Slov. Bistrica. Tukajšnji mladioljubi so si sestavili odbor, ki naj preskrbuje ubogim otrokom okoliške šole v zimskih mesecih opoldne toplo hrano in koliko mogoče tudi obleko. Izobraževalno društvo je že priredilo v korist ubogim Šolarjem predstavo, koje čisti dobitek se bo obrnil v ta blag namen. Med prvimi, ki so prišli odboru tudi od zunaj na pomoč z milodari, je bil g. ravnatelj d. r. Jerovsek iz Maribora. 16 K nam je naklonilo njegovo blago srce. Bog mu pličaj!

m Slov. Bistrica. Vrlo dobro se je obnesla nedeljska prireditev slovenjebistriške mladine: „Mlinar in njegova hči“. Ta igra stvari igralcem precejšnje zahteve. Pa vendar, kako izborni so rešili vsi svoje vloge. Skratka: Bil je lep večer, ki ga nam je priredila naša dobra mladina, in občinstvo je do zadnjega napolnilo obširno dvorano. Hvala vsem ljubim gostom iz Poljčan, Spodnje Poljskave in Črešnjevcu, ki so vključi slabemu vremenu prihitali med nas. Ste pač junaki. Slovenjebistriška mladina, ti pa naprej do novih zmag!

m Sv. Magdalena v Mariboru. V nedeljo, dne 24. novembra, ima Dekliška zveza kakor navaeno svoj mesečni poučni sestanek v društvenih prostorih, Tržaška cesta 15. Slomškevo slavnost pa se vrši v dvorani kat. del. društva Flössergasse 4. Slovenke iz Maribora in okolice, agitirajte pridno, da bo takrat dvorana tako polna, kakor pri zadnjem ženskem shodu! Ta slavnost se vrši 8. decembra.

m Kamnica. V nedeljo, dne 24. novembra, ima Šmarješka slavnost. Na vsporednu je igra „Veseli god“, slavnostni govor ima Fr. Žebot iz Maribora, petje, deklamacije in druge zabave. Pridite v obilnem številu!

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Bralno v gospodarsko društvo predi v nedeljo, 24. t. m. po večernicah veselico. Igrala se bo igra „Na krivih potih“ zvezna s tamburanjem in petjem K obilni udeležbi vabiča.

m Slov. Bistrica. Igra „Mlinar in njegova hči“ se v nedeljo, 24. t. m. ponovi po značani vstopnini. Čisti dobitek je za uboge Šolarje. Pridite!

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. V soboto, dne 16. novembra je ponoči v štric Hajdina skočil tovorni vlak iz tira. Ker se je pri tem tir močno poškodoval, so imeli vsi vlaki Ptuj—Praegersko velike zamude. — Srbina na Ptuju? Kakor so listi že poročali, je dne 14. novembra v Ptaju požar močno poškodoval novo mestno hišo (Deutsches Vereinshaus), katero so bili še le začetkom novembra otvorili. Kako je pač ogenj nastal, poseljno v komaj dozidani nemški hiši, so povsod ugibali! Ptujski tudinemi so kakor znano, v zadnjem času zelo vznemirjeni vsled slovanskih zmag na Balkanu, ker se jim milijo bratci po duhu, krvolöčni Turki, ki pa sedaj prejemajo svoje plačilo. In ta strah je storil, da sta brihtni Poldi in znani ljutomerski gospod takoj rekla: To so storili Srbji, ne, Slovenci, moram reči. In takoj so vtaknili dva Slovencev, nekega Roškerja in Toplaka, v preiskovalni zapor. Ko pa je uradna komisija (seveda nemška) začela stvar preiskavati, se je dognalo, da se je napravil pogrešek že pri zidavi hiše, ker so namreč naslonili velik tram na dimnik, ki je povzročil ogenj. Osumljena Slovenca so morali seveda takoj izpustiti iz zapora. Ali in kako zadoščenje sta sprejela za to osramotenie, ni znano.

p Sv. Lovrenc na Drav. polj. Ves svet se zdaj ozira na Balkan in vsak Slovenec gotovo spremila z največjim zanimanjem boj svojih slovenskih bratov za osvobojenje iz večstolnega turškega jarma in se veseli slavnih zmag nad sovragom. Tudi mi želimo pričakujemo novice iz bojišča, zlasti ker v balkanskih krajih delujejo tudi nekateri naši domačini. V Carigradu deluje kot učitelj č. g. o. Andrej Tumpej, Lazarist, ki je obhajal lani v Gradeu novo sv. mašo in je odpotoval letosno poletje v Carigrad; pač ni slušen, da bo navzoč v Carigradu v tistem zgodovinskem trenotku, ko bode, upajmo, zopet zavladali sv. križ v mestu in balkanskih pokrajinali. V ravno istem mestu deluje kot usmiljena sestra Julijana (Roza) Lenart že 10 let. V nekdanjem prestolnem mestu srbskih carov, v Skoplju, ki je že v srbskih rokah, in proglašeno za drugo prestolico srbskih kraljev, živi delom ljubezni do bližnjega usmiljena sestra Dionizija Kacijan. Lansko leto nas je obiskal lazarišni brat Matevž Korošec (doma iz majšberške župnije), ki živi že 7 let v Kava-

li blizu mesta Soluna, rojstnega kraja sv. Cirila in Metoda; tudi tukaj so zdaj zavladale balkanske krščanske države. Naj bi srečno prestali sedanje težke čase, da bi potem v novih, boljših razmerah mogli zopet blagonsko delovati med bratskimi balkanskimi narodi.

p Cirkovce. V četrtek, dne 7. novembra t. l. ob 5. uri zjutraj je umrl občne spoštovani posestnik Štefan Ekart v 67. letu. Bil je mož mirnega, krepkega značaja, kar je tudi ob vsaki priložnosti v dejangu pokazal. Kako je bil priljubljen, pokazali so dnevi njegove težke bolezni, pokazal je njegov pogreb. Pri odprtju grobu so mu govorili v slovo domači č. gosp. župnik in ga imenovali za svojega pravega prijatelja do zadnjega zdihljeja. Bil je eden največjih dobrtnikov naše cerkve. Njegovo ime se blišči v cerkvi na marmornati plošči, zapisano v župnijskih knjigah za stoletja, zapisano je tudi v knjigah večnega življenja. Tako si je s svojo račodarnostjo za čast božjo ovekovečil svoje ime. Domači pevski zbor mu je zapel na grobu lepo pesem v slovo. Rajni je rad prebiral dobre, katoliške knjige in časnike. Bil je star udružbe sv. Mohorja in zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Za njim žaluje dobra žena in 4 nedorasii otroci. Blagi mož, počivaj v miru in večna luč naj ti sjetvi!

p Leskovec. V torek, dne 5. novembra 1912 se je slovesno blagoslovila nova gospodarna šola po vlč. g. kanoniku Bož. Kralju, v navzočnosti gg. c. kr. okrajnega glavarja, nadzornika itd. Naj bi se v novi šoli izpolnile vse nade, ki se stavijo v-a-njo, naj bi se uresničile vse lepe besede, ki so bile ob tej prilikih govorjene! Naj bi bila res nova, krasna šolska stavba: Bogu v čast, narodu v rast! — Mohorjan leskovški so dčarovali za Slovensko Stražo 21 K. Stevilo Mohorjanov je naraslo na 138 K. Upamo, da se bo ob novem letu še pomnožilo.

p Sv. Barbara v Halozah. Dne 15. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku blago gospodinju Marijo Milošič. Kako priljubljena je bila povsod, je pokazal njen pogreb. Vkljub skrajno slabemu vremenu je bila udeležba za naše razmere zelo lepa; celo iz Leskovca so prišli in ji tako skazali zadnjo čast. Blagi materi večni raj, dobri družini Milošič pa naše sožalje. N. v. m. p.!

p Sv. Barbara v Halozah. Naše Slovensko kat. izobraževalno društvo priredilo dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Reicherja Slomškovo slavnost. Na vsporedno so: Deklamacije, petje moškega zabora, govor, in naši fantje bodo predstavljali igro: „Kmet Herod“.

p Ormož. Sneg, ki je zapadel dne 12. t. m., je že skopnel. Nekateri kmetje imajo še zelo veliko repe po njivah. Sedaj, ko se je sneg otajal, je polno delavcev na polju, ki začnji poljski pridelek spravlja domov.

p Središče. Nedeljskega „velikega ljudskega shoda“ Narodne stranke se je udeležilo 60 oseb, med temi 20 okličanov. Velikansko število!

p Središče. Na dopis v „Narodnem Listu“, št. 46, z dne 14. novembra 1912, odgovarjam v obrambo središke Dekliške Marijine družbe: Ponesrečena Maria Tomačič iz Šalovec (ne iz Obrža, kakor piše „N. List“), ki se je vrgla dne 7. novembra pod vlak, ni bila „članica naše Marijine družbe“, ker je prostovoljno izstopila iz naše Marijine družbe že 9. junija t. l., torej pred 5 meseci; seveda je pozneje ta prenaglijeni krok obžalovala. Sicer pa je bila nesrečnica dobra mladenka, ki jo ljudje splošno jako pomilujejo in ni zaslužila še po smrti zasmehovanja „Narodnega Lista“. — Kaplan Krajnc, voditelj Dekliške Marijine družbe.

p Kmet pedržnica na ptujsko okolico naznana, da se vrše poučna zborovanja v Ptiju dne 4. novembra in 8. decembra v dvorani gosp. Zupančič. Začetek vsakokrat ob 9. uri predpoldne. 24. novembra ponuja g. Hež o kmeti skem knjigovodstvu s posebnim cizirom na občino drahodinski davek. 8 dec. ponuja g. Piršinger o sadjarstvu. Pebirajo se bo pri tej priliki udružiti za 1. 1913 in se bodo sprememali novi člani.

p Sv. Lovrenc na Drav. polj. V nedeljo dne 24. novembra priredi Dravno društvo poneni shod s pončnim govorom o jugoslovanskem vprašanju in o balkanski vojski. Vsi, možje in žene, mladeniči in mladenci.

p Ormež. Mladiški in deklški zveza imata pričodnjo nedeljo 24. t. m. po večernicah svoj redni mesečni shod.

p Sv. Temenj pri Ormožu. Tukajšnja Mladiška zveza, ki ima svoj abstinenčni ček, priredi v nedeljo, dne 24. nov. po večernicah v hiši gosp. Antona Zinčiča javni shod v svrhu abstinenčne, z asti v svrhu boja zoper nesrečno žganje. Domalni in sorodni so vladivo v občini. Sprejemali se bodo tudi udeje v zvezu „sv. vojska“. Pridite v obilnem številu!

p Središče. V nedeljo dne 24. nov. po večernicah se vrši v hiši g. župnika M. Dogša na Gršbah pri Središču ustanovni shod Središča izobra

SLOVENSKI GOSPODAR.

brezobrestno posojilo bodoči kmetijski šoli „oropala“. Kdor ima le trošico pameti v glav, ve, da se s 30 ti-
soč K ne da ustanoviti zasebna meščanska šola; kdor pozna razmere naše posojilnice, ve, da bi težko v 100 letih spravila skupaj toliko kapitala, da bi ustanovila in vzdrževala meščansko šolo, ker vsak pameten človek si preračuna, koliko stane stavba in koliko kapitala mora biti pripravljenega, da zadostujejo obresti za visoke plače meščanskih učiteljev, katere se bodo še zvišale, in penzije. Kdor pa trdi in piše kaj druga, naj je potem kdorkoli, je navaden liberalni hujškač, ki samo laže in blati, sam pa ne dela nič.

I Sv. Križ na Murskem polju. Križevski mlađenici, pozor! Mlađeniško Bralno društvo si je preuredilo svojo knjižnico in nabavilo za 100 K novih knjig. V sedanji zimski dobi sezite pridno po njih! Kdor še ni član Bralnega društva, naj postane kmalu. Tudi se naj takoj oglasti pri g. predsedniku, kdor se hoče novo učiti tamburjanja.

I Sv. Križ na Murskem polju. Naš znani dopisnik celjskega liberalnega lista je pred nedavnim časom osrečil svet s trditvijo, da imajo duhovniki na tem svetu nebesa, ljudstvo pa tolažijo s prihodnjimi. Ako bi bilo to res, potem bi po mojih mislih morale biti vse bogoslovne prenapolnjenje, vse bi moralno drveti v duhovski stan in na ta način bi bilo pomanjkanje duhovnikov že davno nepoznana stvar na svetu. Žejad pa vidimo ravno nasprotno. Vsak drug stan si rajši izbirajo toni, ki skončajo srednje šole, kakor pa duhovskega. To jesen n. pr. smo imeli pri nas 3 abiturijente, a bogoslovju se ni posvetil nobeden. In imamo celo takega, ki študira raje opekoslovje, kakor kaj drugega. Torej morajo imeti duhovniki pač slaba nebesa na zemlji, da jih tako malo mara za-nje.

I Sv. Križ na Murskem polju. Tu sta bila poročena g. Franc Marinčič, zidarski mojster, in gdč. Micika Vrbnjak, gostilničarjeva hčerka iz Ključarovec. Vrlemu paru kličemo: Bilo srečno!

I Mala Nedelja. Tu smo imeli eden za drugim dva slučaja nenavadne smrti. Pred nekaj dnevi so našli v svoji soši zapahnjenega 62 let starega mrtvega moža. Komisija je dognala, da je bil zadavljen. Kdo je kriv, se ne ve. Na sumu imajo njegovega sina, katerega je vedno tiral pred sodiščem in mu delal velike stroške. Koliko je resnice na tem, se pa ne ve, — 16. t. m. pa je šel tukajšnji pokopniški podirat bukev s svojo ženo. Buken pa je padla po nesreči ravno na tisti kraj, kamor je bežal, in padla po njem. Komaj četrte ure in bil je mrtev. Zapuščeno ženo in 7 nepreskrbljenih, večinoma nedoraslih otrok. Martin Rakuša je bil pridom in vedno vesel delavec. Bog mu je dal tudi tadar, da je bil poraben za vsako delo. Bil je skromne narave in ga nisi lahko užalil. Do svojih predstojnikov je gojil vedno spoštovanje in nikdar nisi slišal iz njegovih ust, da bi bil o svojem bližnjem razdaljivo ali opravljivo govoril. Zato tuši ni imel prav nobenega sovražnika. Naj v miru počiva!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Tu sta se dne 13. novembra vrl mlađenič Ivan Golnar z navdušeno mlađenko Mieko Čagran. Oba sta bila vzgledna učna Marijine družbe in mlađinskih zvez ter tudi večletna izborna pevca. Na gostiji se je nabralo za Slovensko Stražo 20 K 36 vin. Darovalcem haala, mlađemu paru pa: Bilo srečno!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 12. t. m. je umrla Ana Hrašovec, bivša kmetica iz Grabonoša. Rajna je bila vzor krščanske matere in dobre gospodinje. Njej je pel novi veliki zvon prvi mrtvaško pesem. Svetila ji večna luč!

I Ljutomer. Podporno društvo Franc Jožefove šole vabi na šolsko tombolo, ki se vrši v nedeljo, 1. decembra v gostilni g. Sevniča v Ljutomeru. Odbor presi ob enem vse p. n. prijatelje naše šole za blagohotne prispevke oz. dobitke, kar se naj pošteje do četrtega 28. t. m. g. blagajničarki Ivančič ali pa predsedniku „Podpornega društva“ učit. Začenje se hvaležo vsak dar.

I Sv. Križ pri Ljutomeru. Na gostiji Marinič Vrbnjakovi se je nabralo za balkanske ranjence 11 K. Posu manjka vredno! Znesek se je poskal na uredništvo „Slovenca“ v Ljubljano.

I Mala Nedelja. Pri neki slovesnosti v Prečetincih se je nabralo pri g. Kraju 14 K za „Rudeči križ“ v pomoč ranjenim na Balkanu.

I Gor. Radgona. Tombolo priredi Kmet bralno društvo v Gor.

Radgoni v nedeljo, dne 24. novembra t. l. popoldne ob 5 uri v gostilnih prostorih gospoda Alberta Horvat.

I Veržej. Pa ženitovanju g. Koroša in g. Julike Klomjančeve je g. Julika Sršenova nabrala 10 K za tukajšnjo salzijansko „Marijanče“. Bog plati!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Na veseli gostiji Jožefa Ajlea in Marije Hrašovec v Okoslavskem vrhu je nabrala Marija Plavec za Slov. Stražo K 750. Vsem darovalcem iskrena hvala.

Slovenjgraški okraj.

S Pri Sv. Primožu naš Muto so bile v ponedeljek, dne 18. občinske volitve. Vkljub všakemu pritišku nemških agitatorjev so zmagali Slovenci v II. in III. razredu. I. razred so imeli Nemci že preje v posesti. Tako bo ostala ta važna obmejna občina še nadalje v slovenskih rokah. Cast vrlim slovenskim možem!

S Brezno ob Dravi. Smiklavška nedelja se bo obhajala letos izjemno prvi dan v decembru; ob 6. uru zornice, ob 10. uri slovesno sveto opravilo. Spovedovalo se bo že tudi na predvečer.

S Ribnica na Pohorju. Da ne bi kdo sumil naš občinski, po večini slovenski odbor zlatega a nemškega, 2 meseca starega nepotrebnega napisa na občinski hiši, pribijemo s tem javno, da so ga napravili na lastne stroške trije sicer mogočni, ponosni, bogati odborniki, ki pa s tem le hilapčujejo oholemu tujevu. Namisel mi je prišla sraka s pavovim perjem.

S Na Muti si vrši v nedeljo, 1. decembra v posloju slovenske šole gospodarski shod, na katerem se bo govorilo o kmetijskih stvareh. Shod se vrši p. p. po večernicah.

S Šoštanj. Bralno društvo v Šoštanju priredi v nedeljo, dne 24. novembra v dvorani pri Rajsterju Slomško o slavnost s sledečim sporedom:

„Večerna“ (besede Slomškove) poje mešan zbor. Slavnostni govor, govor dr. Hohnjec iz Maribora. „Kazen ne izostane“, igročak. Začetek ob 8. uri popoldne.

Konjiški okraj.

K Konjice. Smrt je izruvala in pobrala v tem tednu 4 stare korenine. Umrl je 82 let stari Anton Jamnikar, 80 let stari Franc Brglez, 71 let stari Janez Jevšenak in 81 let stara Jožefa Obrul. Naj v miru počivajo!

K Konjice. Bralno društvo vabi na nedeljsko prireditve v pred revnim otrokom. Na vsporedi je kratek nagovor, petje dekl. zbor, dva krasna dvespeva in igri: „Kovačev študent“ in „Oh te ženske“ v dveh slikah. Ker se gre za podporo ljubih revčkov, zato pač pričakujemo obilne udeležbe.

Celjski okraj.

C Celje. Ko pridem pred nekaj dnevi v neko celjsko „narodno“ gostilno, vprašam tam, ali imajo naročenega „Slovenskega Gospodarja“. Reklo se mi je, da ne. Tako se oglasti nek liberalni škrč in zane robantiti čez „Slov. Gospodarja“. Jaz pa sem plačal in rekel pri odhodu gostilničarju: „Dokler ne bo v Vaši gostilni .gostom na razpolago „Slovenskega Gospodarja“, me ne bo k Vam.“

C Hmelj. Promet s hmeljem je na žatečkem tržišču še vedno miren. Popvrečno se proda na dan le po 100 bal. Kot kupci pridejo v poštev le pivovarpnari in prekupci iz Nemčije. Cene več ne nazadujejo, temveč so postale trdne. Za slab hmelj se plača 120 do 126 K, za srednji 128–134, za srednje dobri in prima pa 136–154 K 50 kg. Izvenčeski hmelj, katerega pa je zelo malo na trgu, je dosegel celo 120–130 kron za 50 kg. Dosedaj se je na žatečki trg postavilo v letošnji jesenski dobi 48.022 bal hmelja. — Opoza se, da se letos posebno mnogo hmelja izvaja iz Avstrije. Že do 1. oktobra t. l. se je izvozilo 67.118 oboje po 50 kg, to je za 6krat več kot lanskoto letu v tem času.

C Braslovče. Pri občinskih volitvah v naši tržki občini so zmagali pristaši Slovenske kmečke zveze. Liberalce grize zavest, da se nikjer ne morejo več povzpeti naprej. Res, Savinjska dolina je naša!

C St. Jur ob Taboru. Mrtvega so našli dne 13. t. m. v Smiklavžu pekovskega raznašalca Konrada Kališnika iz Gomilskega. Zadela ga je srčna kap. Bil je star 41 let. Sploh si izbira smrt letos pri nas zlasti moške. Tako sta šla v zadnjem času v večnost Peter Goropevšek s Črnega vrha in Franc Čulk (p. d. Hribovšek) iz Lok. N. v m. p.!

C Frankolovo. Tudi Frankolovčani nismo zaoštali za vsemi onimi, ki so letos slavili Slomškovo slavlje. Zvesti načelom Slomškovi, da je v mladini naša bodočnost in da je zato ravno za-njo treba skrbiti pred vsem, ustanovili smo dne 17. t. m. Mlađeniško in Dekliško zvezo za našo župnijo. Pri tem nam je pomagal neumorni delavec na polju organizacije, vlč. g. profesor dr. Jos. Hohnje. V priliki o gorčičnem zrnu nam je kazal pri poznam svetem opravilu rast svete katoliške cerkve iz neznatnih početkov in nas navduševal, kako naj smo zvesti sveti veri, ki jo uči ta cerkev, tudi v življenju. Popoldne pa smo se zbrali po večernicah v okrašenih prostorih posojilnične hiše, ki so bili natlačeno polni. Predsednik Izobraževalnega društva, vlč. g. župnik Alfonz Požar, pozdravi zborovalec in jim razloži pomen te slovesnosti. V enourmnom govoru nam je slavnostni govornik dr. Hohnjec naslikal Slomška kot rodoljuba, česar prva skrb je bila ravno duševni napredki naše mladine, za katero se je vnemal vse svoje življenje in jej posvetil svojo največjo skrb. In po tem vzgledu hoče tudi tukajšnje Izobraževalno društvo z ustanovitvijo Mlađeniške in Dekliške zveze skrbeti za duševni razvoj frankolske mladine. Govor so sprejeli poslušalci z velikim odobravanjem. Ko se je zahvalil gošpod predsednik gosp. govorniku, sta še mlađeniča Metod Vrišer in Jurij Gorenšek navduševala fante v lepih besedah za pravo prosветo. Sledila je za tem deklamacija Kitek Lucije Slomšku v čast. Za tem je Neža Sibanc, predsednica Dekliške Marijine družbe, navduševala svoje sovrstnice, da naj s pravo izobrazbo svojega uma postavijo na laž znanii pregovor: „Dolgi lasje, kralčka pamet“. Po teh, z navdušenjem sprejetih govorih, sta se enoglasno izvolila odbora obvez zvez. Izmed mlađeničev so se izvolili: Jurij Gorenšek, prednik Marijine družbe; Bernard Šlavs, M. Vrišer, Karol Sibanc, Alojzij Vrišer, Jernej Lužar, J. Škoberne in Valentijn Veber. Izmed deklet pa: Neža Sibanc, Marija Vrišer, Liza Esli, Marija Novak, Fr. Kopajner, Urša Čečko, Marija Selčan, Marija Pobirk in Cirila Škoflek. Nato zaključi predsednik zborovanje z iskreno željo, da bi rožila lepa slovesnost stoteri sađ. Po slavnostnem govoru, kakor tudi po sklepnu zborovanju, je zapelo tukajšnje pevsko društvo pod vodstvom organista Ivana Brložnika dvoje lepih pesmi. Dobri Bog podeli tej lepi slavnosti trajnega uspeha!

C Dijaška kuhinja v Celju ima svoj redni občni zbor v petek, dne 22. novembra ob 6. uri zvezcer v p. sojški posvetovalnicu v celjskem Narodnem domu z občajnim dnevnim redom. Vsi prijatelji revnega slovenskega dijaštva so s tem iskreno vabljeni.

C Celje. Izobraževalno društvo v Celju priredi dne 1. decembra t. j. v nedeljo Slomškovo slavnost z raznimi deklamacijami in predstavo „Veseli god“ sodelovanjem čš. šolskih sester. Slavnostni govor ima dr. Hohnjec. Prosi se obilne udeležbe. Vse se vrši na održi pri Belem volu v Celju.

C Laški trg. V nedeljo, dne 24. listopada ob 4. uri pop. p. predi tukajšnje Bralno društvo v prostorih pivovice § 11 veliko ljudsko veselico, katere čšti debiček je namenjen fondu za prireditve božičnice in ustanovitev šolske kuhinje na slov. okol. šoli. Na vsporedu bodo med drugim: koncertne pevske točke, šaljivi prizori, sreč-los, godba itd.

C Braslovče. Dekanijsko okrožje dekljških zvez priredi v nedeljo dne 24. nov. popoldne ob 3. uri veliko Slomškovo slavnost na „Legantu“ s sledenim sporedom: 1. Pzdrav. 2. Deklamacija. 3. Slavnostni govor (Jan Ev. Kalan iz Ljubljane). 4. „Predica“. 5. „Voda in vino“. 6. Igra: „Oh ta Polona“, burka v dveh dej. Med posameznimi točkami poja mešan pevski zbor iz St. Jurja ob Taboru. Vstopnina: sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 61 vin, stoj. 30. vin. Čisti dobiček je namenjen Slov. Straži.

C Kalške. Za uboge učence tukajšnje šole, sta darovala č. gg. Ašič in Kavčič lepo sveto denarja. Obema se v imenu otočičev šolskega vodstva prisrečno zahvaljuje.

Brežiški okraj.

b Brežice. Minulo nedeljo popoldne se je drugikrat uprizorila krasna narodna igra „Naša kri“. Skoda le, da je bila udeležba kakor iz mesta tako iz okolice slaba. Ali res ljudstvo našega kraja tako malo ceni svojo kri?

b Brežičah. Za uboge učence tukajšnje šole, sta darovala č. gg. Ašič in Kavčič lepo sveto denarja. Obema se v imenu otočičev šolskega vodstva prisrečno zahvaljuje.

b Brežice. Minula nedelja popoldne se je drugikrat uprizorila krasna narodna igra „Naša kri“. Skoda le, da je bila udeležba kakor iz mesta tako iz okolice slaba. Ali res ljudstvo našega kraja tako malo ceni svojo kri?

b Sevnica ob Savi. Tukajšnja Dekliška zvezda ponavlja igro: „Dve materi“ v nedeljo, dne 1. dec. 1912 v Salezijanskem zavodu na Radni (Kranjsko).

b Rajhenburg. Nepričakovano dobro je uspela igra: „Večna mladost in večna lepota. Res, naše igralke pač znajo. Velezanimiha igra se bo prihodno nedeljo, to je dne 24. novembra ob 1/4. uri popoldne ponovila. Radi ugodnega dohoda in odhoda vlakov vabimo in pričakujemo tudi p. n. gostov iz Brežic, Vidma, Krškega, kakor tudi iz Sevnice.

b Koprivnica. Dne 16. t. m. je umrla Marija Penič, žena gostilničarja g. Penič, stara še-le 33 let.

Bila je blaga in usmiljena, trpela je dolgo časa na jetiki.

Lepo se je pripravljala na smrt s tem, da je po-

gosto prejemala svete začramente. To bodi žalostne-

mu možu v tolažbo! N. v m. p.!

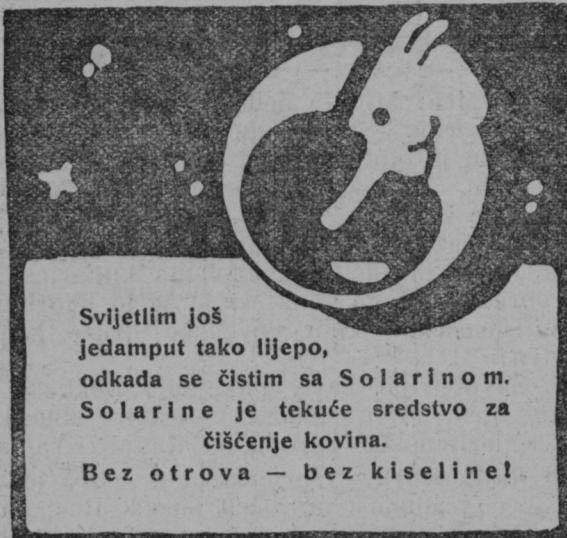
b Pleterje. 13. nov. so se vršile pri občinskih volitvah. V vseh treh razredih so izvoljeni samo odlični pristaši Slovenske kmečke zveze. Hvala vsem volilcem domačem in sosednjim občinam, kateri so prišli na volišče, posebno se zahvaljujemo g. Petanu, županu občine Šromlje.

b Brežice. V nedelje dne 24. nov. ima tukajšnja podružnica Slov. Straže svoj občni zbor in sicer takoj po večernicah v malo dvorani Narodnega doma. Podružnica bo dala računa o srojem letošnjem delu. Pridite zato vse prijatelji obrazbenega dela ob narodnih mejah v običnem številu!

Najnovejše.**Vojška.**

Bolgarska arm

Konzul Prochaska je postal skoraj vzrok vojne med Srbijo in Avstrijo. Posebno nemški listi so vedeli povedati strašne reči, ki so jih baje uganjali Srbi z avstrijskim konzulom v Prizrenu. Srbski listi pa so takim poročilom odločno oporekali. Da se cela zadeva pojasni, je določila avstrijska vlada konzula Edl, da uradno preiše celo stvar. Ker mora Edl progo med Skopljem in Prizrenom, ki znaša kakih 70 km, na koncu prejezditi, bo trajalo 5–6 dni, predno bo poslat iz Prizrena kako poročilo na Dunaj.

Romeo in Julija

se nista tako ljubila, kot želi bolno telo levovo francosko žganje z mentolom. Protiv revmatizmu, glavo in zobobolin, utrujenosti itd. se ne rabi to svetovno-znano zdravilo samo na zemlji, ampak tudi v zraku. Korajžni zrakoplovci

sedijo v zrakoplovu

in mažejo svoje otrpane roke s pravim levovim francoskim žganjem z mentolom. To čudovitno sredstvo se dobri v vsaki lekarni in trgovini za 44 vin. Kje še ni zaloge, se naj naroči od edinega izdelovalca

Aleksander Kalmár,
Dunaj II/2.

Seyerni kolodvor. Poštne pošiljatve po poštnem povzetju od K 4:40 naprej.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Gornjem gradu

bo imela dne 16. decembra 1912 svoj zadnji uradni dan v tem letu radi računskega zaključka. Po novem letu se bodo uradni dnevi zopet redno vršili. Za načelstvo:

Anton Mermol, 1251 Jožef Lazník.

Ime pridelka.	Gradec	Maribor	Celje	Ptanj	Ormož					
						K	v			
Pšenica	12	—	11	75	12	—	11	—	10	50
Rž	11	—	11	50	11	—	10	50	9	—
Ječmen	10	50	10	—	15	—	10	—	9	—
Oves	12	—	10	75	12	—	11	—	10	—
Koruzna	10	50	11	12	—	12	—	11	—	9
Proso	9	—	10	—	8	—	—	—	—	—
Ajda	10	50	11	50	16	—	9	50	8	50
Sladko seno	3	65	3	—	5	—	3	90	3	50
Kialo	3	57	—	4	—	3	5	50	3	—
Slama	2	70	1	50	2	—	2	80	2	—
Fikola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	68	—	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	2	60	—	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	1	80	—	—	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	1	70	—	—	—	—	—	—
Zelje, kialo	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Repa, kiala	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	96	—	—	—	—	—	—	—
" kisla	—	—	96	—	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	06	—	—	—	—	—	—	—

Listnica uredništva.

Fram: Hvala! Za inserat došlo prepozno. pride prihodnj! — Ljubno: Take ljudi najhujte kaznjujete, ako jih pustite pri miru in jim ne nosite denarja. Pozdravljeni! — Oslušovci! Iz tega bi lahko nastali kaki osebni prepri, zato je bolje, da preide preko te zadeve naprej. Prisreno pozdravljeni! — Starši in Planina Podgorje, Sv. Križ: Prepozno za to številko. — Hvala vsem, ki pridobivajo "Slov. Gospodarju" nove naravnike. Porabite sedaj vsako priliko, ko ljudstvo tako rado sega po novicah o vojski.

Močen krojaški učenec, zmoračen nekaj n miskega jezika, se takoj brezplačno sprejme na Gornje Štajersko. Vpraša se pri Franc Hajnu v Pečehovi št. 249, posta Pesnica pri Mariboru 1248

Lepa hiša na najlepšem prostoru Sv. Lenart v Slov. gor. z velikim vrtom pred hišo ter 1. po njivo, zelo pripravna za stavbišče in dva stolpa se po ceni prodaja. Več pove Ivana Pivec v Sv. Lenartu ali pa Franjo H. rvt, slikar v Mariboru, Kasinska ulica štev. 2. 1249

Tresje na prodaj: šipon, burgundec beli, laški rizling, silvanec, guttedel, ranfol, kraljevina, vrbovec in druga domače vrste. Cepljeno na Rip. Portalis. Tudi se dobijo korenjaki od Rip. Portalis. Cena po dogovoru, Anton Turin, Globoko, p. Studenice pri Poljčanah. 1248

Stara gostilna blizu cerkve v Žalcu,

se da s posestvom, ali brez posestva, v bajem ob Novem letu 1918. Dopisi pod J. Ž. pošno leta, Celic. 1247

V najem želim vzeti posestvo, ki meri dva do tri orale, takoj ali do 1. januarja. Naslov pove g. Vodan Franc, Sv. Peter na Mariboru. 1238

Ključavnarskega pomočnika (starješega), sprejme takoj v trajno delo J. Prezelj, ključavnar v vodni inštalater, Novo Mesto, Kranjsko. 1238

Cepljeno trsje.

Več tisoč najbolj priznanih prvih vrst, kakor tudi nekaj divjakov se prodaja po slednji ceni: 100 kom. cepljenice I. vrste 13 K. II. vrste 5 K. Divjaki 3 K. Oglasiti se je pri Franc Slodnjak, tutnar, pošta Juršinci pri Ptaju. 1240

4 K

najmanje na dan, a tudi mnogo več si lahko zasluzijo marljive, poštene osebe, ki se hočejo pečati s prodajo raznovrstnih reči iz zljudskim zavarovanjem. Pojasnila daje Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 1242

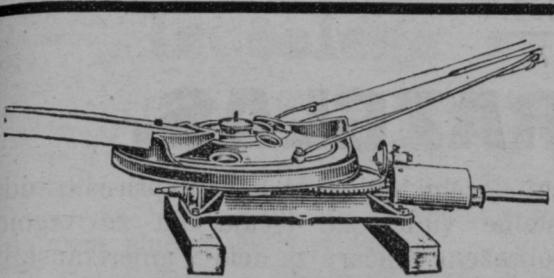
Najlepša luč

je briketid luč, ki jo dajejo sobni briketid aparati. Od teh se imamo nekaj v zalogi in jih oddamo po tako znjeni ceni in tudi na obroke. Priporočamo na daljši tudi raznovrstne druge ačetelevene aparate in svetilke po najnižjih cenah in pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Zahtevajte cennik. Zastopniki se iščejo. 1245

Prodaja se posestvo, mlin z dvema čistilnima strojema s 6 poslopji, 4 tečaji. Mlinatni strop na vodo. Vse v novem stanju. V mlinu je pet sob, dve za gostilno. Prostori spodoben za prodajalno. Zraven je prostorna kuhinja. Zraven se prodaja lep sedonosnik, kjer je 500 jabolčnih dravcev, ter 10 orakov zemlje. Vse je v lepi legi zraven toplic. Gostilna je prav izvrstna. Več se izve pri Francu Gorič na Dobri. 1246

Lepi prostori za trgovino, opremljeni s štelatami se dajo v najem, oziroma tudi prodajo poštenem in solidnemu trgovcu, kateri kult tak ima lepo prihodnost zagotovljeno. Več pove posojilnica pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 1241

Načelstvo:

Nabavite si:

izdelka in najboljše kakovosti; vozne plahte in vse druge predmete železniške stroke

pri veletrgovini z železnino

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

40 klavirjev in harmonijev

bolj boljši pianini), Stelzhammer in Hörigel (amer. harm.), vse vrst glasbenega sredja, strun in muzikalij ima v veliki izbiri izključno in dinole **A. Breznik**, in učitelji Glasb. Matice Liubljana

Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikat v ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri **15 kron** meni vsakdo na obroku po prvočistem instrumentu gori imenovanih slovitih trdki z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri m. klavir, postane tudi lastnik istega dokim je dosegla najvišino višino kupnine! Velikanska zalogaj: violin, harmonik, citer, tamburic id po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglševanje in popravljanje in cevno.

Prodajalnica klobukov LEYRER

Maribor

Ustanovljeno 1765.

Gosposka ulica 22.

priporoča svojo zalogo ženskih in moških ter otroških **klobukov**, kakor tudi vse vrste klobučine in hišnih čevljev. Ima v zalogi tudi povlečene čevlje za č. g. duhovnike.

Zagotovljeno najnižje cene.**V korist je vsakemu**

in si prihrani veliko denarja, ce kupuje vse kar rabi v slovenski trgovini

J. N. Šoštarič : Maribor

Gosposka ulica štev. 5.

Ker dobi samo pri tej tvrdki najboljše blago za moske in ženske obleke, vsakovrstno platno za rjuhe in drugo perilo, druk, saten, cesir, zgodovljene obleke, srajce za moške, ženske in dečke, velika izbera kravat, ovratnikov, nogavic, dežnikov, naramnic itd.

cene veliko nižje kakor drugod.

in modne tkanine za gospode in gospe priporoča izvozna blisa.

PROKOP SKORKOVSKY IN SIN v Humpolcu na Češkem. Vzeti na prošnje franko. Zele zverne cene. Na željo bohem dali tukaj izgotoviti gospodarske oblike. 185

CEFIRE**SUKNA****A. Vihar & N. Novak**

Koroška cesta 53 Maribor Heugasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdeljujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Vinogradniki!
Berlandieri x Riparia Teleki

je najboljša hrnsna podlaga sedanjosti
Predno krijetje svojo potrebo
na američkih tržah in cepljenk
Zahtevajte naš veliki
ilustrirani cenik,
katerega posljemo vsakomuž
zastonji in franko.

Oskrbništvo vinogradov in Trsnik so
SIGMUND TELEKI.VILLANY. Ogrsko.
Filialno zastopstvo SOLLENAU, Niže-Avstrijsko.

Ljudska Hranilnica in Posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

Hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

upaduje

vsak torek in petek dopoldne. Projaja se sprejemajo in pojasnila dajejo vsek dan, izvzemši praznike, dopoldne od 8. do 12 ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštno-hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzejave zadostuje na-lov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do $5\frac{1}{2}\%$, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogojimi. Konvertuje vknjižene dolbove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le k-lice.

„Titania“

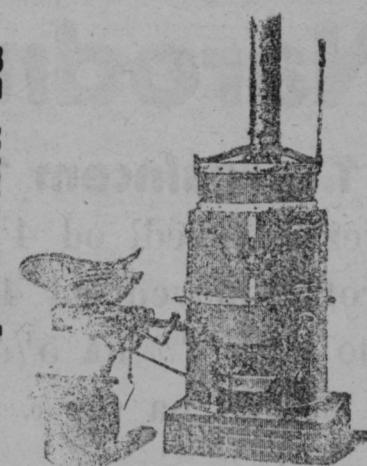
886

Nenavadno
hiter razvoj
pare.

Pošilja se na
poskušnjo.

Tisoči že v
rabi.

Zahtevajte
cenike.

zivinsko krmilo.

Vsako kurivo
porabljivo.
70 odst. kuri-
va se prihrani.
Zastopniki
se iščejo
„Titania“ pa-
rilnik se lahko
uporabi tudi
za kuhanje
žganja če se
pridene zato
posebna pri-
prava.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.
Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.
Glavno zastopstvo Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.

694-12

ta je prijatelj naš pravi,
Ki nas krepi,
Da smo čvrsti in zdravi!

Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabi in ne
omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Varujte se**ponaredb !**

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rast-
linske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Trsničarska adruga v Žetalah

ima to leto več tisoč, najlepšega cepljenega
trsja, raznih vrst na prodaj.

1228

Inserirajte v „Slov. Gospodarju“!

Posojilnica v Mariboru

Narodni dom

zviša s 1. prosincem 1913 obrestno mero pri:

hralnih vlogah brez odpovedi od $4\frac{1}{4}\%$ na $4\frac{1}{2}\%$,
hralnih vlogah proti odpovedi od $4\frac{1}{2}\%$ na $4\frac{3}{4}\%$,
posojilih na vknjižbo od $5\frac{1}{4}\%$ na $5\frac{3}{4}\%$ ter od $5\frac{3}{4}\%$ na 6% .
posojilih na menice od 6% na $6\frac{1}{2}\%$.

1245

Vloge v tekočem računu se obrestujejo od 1. novembra t. l. naprej po $4\frac{1}{2}\%$ oziroma po dogovoru.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Ravnateljstvo.

Alfa-brzoparilniki za krmo
izdelani v posebni novozidani tovarni za Alfa brzoparilnike.
! Patentirana iznajdba!
Kakor iz enega kosa, vlti, zelo priprosti, nad vse trpežni in praktični parilniki sedajnosti.

Alfa-posnemalnik, model 1911
! Najostreje posnemanje!
! 20 let nepoškodovan!
1,600.000 jih je v rabi!
950 odlikovanj i.t.d.

Delniška družba Alfa separator Dunaj XII/3.

Naznanilo otvoritve!

Usojam si slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici naznaniti, da sem z **9. novembrom 1912** otvorila na tukajnjem trgu in sicer v Tegetthoffovi ulici št. 30, podružnico moje v Gradcu že 25 let obstoječe in najboljše upeljane

Snažilnice in likalnice za perilo.

Opirajoč se na zaupanje, katero mi je dozdaj v obilni meri izkazalo p. n. graško občinstvo, si dovoljujem p. n. občinstvo v Mariboru in okolici prositi, da se blagovoli v obilni meri poslužiti mojega podjetja ter mu dajem zagotovo, da se bom vedno trudila, zadovoljnost in zaupanje mojih p. n. naročevalcev z skrbno in lepo, snažno izpeljavo meni izročenih del, pridobiti. Moja obširna in z modernimi pomožnimi stroji opremljena tovarniška obrt daje zagotovo za hitro izpeljavo meni izročenih del. Perilo se bo kolikor mogoče varovalo pred poškodbami.

Za snaženje in likanje se prevzamejo: vso perilo za gospode in dame, perilna obleka, čipke spiceljaj, kakor tudi popolne oprave s skrbno in najlepšo izpeljavo.

Maribor, 9. novembra 1912.

Z velespoštovanjem

1239

Fani Plachky,

prva dunajska snažilnica in likalnica za fino perilo.

Glavna obrt in tovarna: Gradec, Glacisstrasse 23.

Podružnica: Gradec, Lackstrasse 21.

Maribor, Tegetthoffova ulica št. 30.

Delniška glavnica 8 milijonov kron.

Rezervni zaklad
800.000 kron.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

K štev. 45222

II. 5467

RAZGLAS.

Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti tudi leta 1913 stalne viničarske tečaje, da se vzgoje temeljito izobraženi viničarji za delo v amerikanskih vinogradih in drevesnicah v gnojenju in sajenju sadosnikov in sicer priredi tele tečaje:

1. na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru.

2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici,

3. na deželni viničarski šoli v Zg. Radgoni,

4. na deželni viničarski šoli v Skalcah pri Konjicah.

Ti tečaji se začnejo 15. februarja in se končajo s 1. decembrom 1913.

V Mariboru se sprejme 14

V Gor. Radgoni se sprejme 16

V Lipnici se sprejme 26

V Skalcah pri Konjicah 12

posestniških in viničarskih sinov.

Ti dobivajo na naštetih zavodih stanovanje, popolno hrano in vrh tega mesečno plačo 8 K.

Izobrazba v teh kurzih je v prvi vrsti praktična, teoretična le v toliko, kolikor je to potrebno za vzorne in samostojne viničarje.

Na koncu tečaja dobi vsak udeleženec izpričevalo o svoji porabnosti.

Za sprejem v te tečaje morajo prosilci vložiti koleka proste prošnje najkasneje do 6. jan. 1913 na štaj. deželnih odbor.

V tej prošnji se mora izrečeno povedati, v katero naštetih šol želi prosilec vstopiti in je treba priložiti:

1. dokaz, da je prosilec star 16 let,
2. spričevalo poštenega obnašanja, katero mora potrditi župnik,

3. zdravniško spričevalo, da je prosilec prost vsake nalezljive bolezni,

4. šolsko odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da ostanejo od 15. februarja do 1. decembra 1913 nepretrgoma v tečaju in da slušajo vse izobrazbo zadevajoče naredbe deželnih strokovnjakov.

V Gradcu, 18. oktobra 1912.

1189 Od štaj. deželnega odbora.

Dobro biago
točna postrežba Kdor Edina slov. trgovina
si hoče prihraniti denar z železnino

1169 kupuje vse v slov. trgovini

Ivan Veselič & drug
v Ormožu, podružnica Velika nedelja.

Največja zaloga manufakturnega blaga, kakor sukna, druka, hlačevine, platna itd. Vse vrste špecerije, najfinje moke, kave itd. Največja zaloga vse vrste železnine, kakor tudi vsi okovi za mizarje in stavbe po najnižjih tovarniških cenah. — Kupuje zrnje, kakor pšenico, rž, fižol itd. potem jajca, suhe gobe, perutinino vedno po najboljših dnevnih cenah.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od... lika in častni diplom k zlati kolajni :: Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalscente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborea okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravalllo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra á K 2/60 in 445 po 1 liter á K 4/80.

sprejema **vloge** na vložne knjižice in jih obrestuje po od dne vloge do dne dviga brez vsacega odbitka.

4 1/2 0

Vloge na tekoči račun obrestuje najkulantnejše.

Iz celega sveta.

Pravda zaradi 19 K, pravdarskih stroškov 439 krov. Državno sodišče je dne 18. oktobra obravnavalo neki sporen slučaj med dunajsko bolniško blagajno in nižjeavstrijskim deželnim odborom. Šlo se je samo za 19 K. Bolniška blagajna je tožbo izgubila in mora plačati 439 K stroškov.

Igranje v ogrski razredni loteriji je prepovedano. Znano je, da skušajo ogrski židje z vsemi sredstvi spečati srečke ogrske razredne loterije tudi pri nas in se v dosegu svojega namena poslužujejo celo zavitkov z napačnimi naslovimi. Občinstvo se svari pred nakupom omenjenih srečk. Neprijetne posledice protipostavne nabave teh srečk so, kar je bilo že večkrat objavljeno, da se srečke zaplenijo v korist države, poleg tega pa mnoga zamudna pota ter občutne denarne kazni. Zatorej ne naročajte srečk ogrske razredne loterije, ako jih dobite pa brez naročila, učnite ali pa izročite jih finančni oblasti.

Vinska poskušnja s telefonom. Neki švicarski učenjak je napravil poskus, ki se bo zdel marsikomu malo čuden, a je vendar resničen in tudi znanstveno podprt. S telefonom se da namreč prav dobro dognati, ali je vino pristno ali ne. Omenjeni švicarski učenjak je napravil namreč sledeči poizkus, ki se je izbornno obnesel. Vzel je posodo vina in napeljal električni tok iz telefona v posodo, tako, da je šel tok iz ene postaje v drugo skozi vinsko tekočino. Nato je poskusil po telefonu govoriti. Pristno vino je dober električen prevodnik in ne moti toka čisto nič. Alko ima pa vino kakše dodane primesi, je popolnoma nemogoče govoriti, ker te primesi motijo električni tok.

Mesto Skader je v turških rokah že od 1. 1478. Po smrti princa Skander-bega (1467) je bil Skader (Skutari) pod oblastjo Benečanov. Ali Turki so uvedeli važnost Skadra ter so se ga hoteli polasti. 15 mesecev so oblegali Turki Skader predno se je udal. Dne 25. januarja 1479. je bil sklenjen mir med Benečani in Turčijo. Iz Skadra je takrat odšlo 450 moških in 150 žensk, katerim je benečanska ljudovlada nakazala zemljišča v Gradišču in okolici v Furlaniji. Drugi so bežali v albanske gore.

Cesarju je ukračel zajutrek. Dne 8. novembra je bil kuhar našega cesarja, ki, kakor znamo, zelo zgodičaj zajtrkuje, neprijetno presenečen. Cesar zajtrkuje čaj, gnijat in mrzlo pečenko. Dvorni kuhar je spravil v shrambo prejšnji večer pečenko, a ko je prišel po-njo, da jo da cesarju na mizo, je ni bilo več. Seveda je takoj preskrbel drug zajtrk in uvedli so strogo preiskavo, ki je dognala, da je ukračel cesarjev zajtrk dimnikar, ki so ga prijeli, ki je pravkar cesarju namenjeno pečenko jedel. Cesar je bival dne 8. novembra v Budimpešti.

Medved ušel iz kletke. Na Dunaju je ušel iz neke kletke medved. Mahnil jo je naravnost v kuhično, kjer je napadel kuharico Pfeiferjevo. 18letni kuhinjski pomočnik Pekneli se je postavil v bran, toda zver ga je vrgla na tla in ga razmesarila. Vkljub temu, da sta oba napadenca klicala na pomoč, ni bilo nikonar, ki bi ju rešil. Zver ju je težko ranila. Medveda je nato poklicana policija ustrelila.

Kako je napovedala Crna gora Turčiji vojno pred 162 leti. Jeseni leta 1750. je prišla Crna gora zopet v prepir s Turki. Napoved vojne se je izvršila v tako čudnih okolnostih. Bosanski vezir je pozval takrat črnogorskega vladarja, naj mu takoj pošlje 12 krasnih deklic v starosti 12–15 let. „Če mi jih ne pošlješ“, je predrzno zahteval vezir, „težaj uničim two-

jo deželo in odpeljem v suženjstvo stare in mlade.“ — Črnogorski vladar je hitro sklical vse starešine posameznih plemen in po kratkem posvetovanju so odpislali vezirju sledeči odgovor: „Ali smo ti že kdaj plačali davek? Davek, ki bi ga ti radi plačali, bi bil kamnen z naših gor, a namesto dvanaestih deklic ti posljemo 12 prašičjih repov, da moreš ž njimi okrasiti svoj turban.“ — Ta odgovor je zadoščal, da je turški vezir napovedal vojno, ki se je pa končala z groznim porazom Turkov. 10.000 Črnogorcev je premagal 25 tisoč Turkov.

Ob grobu svojega sina. Bivši srbski minister Ljubomir Kovačević je izgubil svojega edinega sina Vladeta, ki je padel pri Kumanovem kot vojna mitraljezka oddelka. Sin je bil tajnik v zunanjem ministru. Slovesen pogreb je bil v Belem gradu. Ob odprttem grobu je govoril oče te-le besede: „Sin, pojdi v miru, ker ti si izpolnil svojo dolžnost do domovine. Sin, jaz ne plakam, ker si bil z vitezi, ki so prišli po stoletjih trpljenja s svojo smrto rešit življenje milijonov drugih. Iди v miru pred prestol Večnega in povej veselo Dušanu in Lazarju, povej vsem mučencim s Kosovega polja, da je Kosovo maščevano...“ Navzoči so vzdihali in solze so jim zalile oči.

Slovenska šola v Ameriki. Kakor poroča iz Amerike nek priatelj našemu listu, zdajo v Clevelandu, Ohio, slovensko šolo sv. Vida. Letos se je vpisalo v slovenski šolski pouk 700 otrok, tako, da jih nedovaja prostora.

Dve strašni železniški nesreči. Na progi Reka—Budimpešta je med postajama Eresi in Szaghalmabatta skočil iz tira tovarni vlak. 6 voz se je razbilo. V meglji je pa zavozil v ponesrečeni vlak drugi tovorni vlak. Kotel lokomotive se je razpočil. En železničar je mrtev, eden smrtno nevarno, več jih je nevarno ranjenih. — Iz Černovic se pa poroča, da je na progi Novosjelica—Odesa se pred postajo Ribnica ponesrečil v predoru vlak, ker je padla iz oboke na lokomotivo škala, ki jo je razbila s poštnim in še s tremi vozovi. Mrtvih je 15, nevarno ranjenih pa 19 oseb.

Drzni tatovi. Iz Rođika na Goriškem poročajo: Po noči od 4. na 5. listopada so skušali tajte dvakrat vlotiti v župnišče. Ob 11. uri so razbili okno pri župnem uradu, pa jih je g. župnik prepodil. Malo pred 5. uro so menili, da v župnišču trdo spe, in da se torej lahko plačajo za prvi trud. A župnik jim je zopet zmešal štreno. En tat se je nahajal ravno pri oknu, nad katerim spi župnik. Ko je župnik odprl okno, ni bilo treba, kakor pritisniti na revolver, in lopov ne bi bil morda nikoli več nadlegoval ljudi. A župnik se je zavedal, v kakem stanju je, zato ga je oštreljil in zapolid.

Tiskanje črnogorskega denarja v Pragi. Iz Prage poročajo: Črnogorska vladva je dala v tukajšnjem grafičnem zavodu „Unie“ tiskati za 2 milijona dinarjev papirnatega denarja po 1, 2 in 20 dinarjev. Denar so poslali v posebnem železniškem vozu v Črno goro.

Trte so porezali iz strankarskega sovraštva. Iz Oseka na Goriškem poročajo: Oseški liberalci so bili zelo razjarjeni radi padača ob občinskih volitvah, ker so bili za trdno prepričani, da zmagajo v dveh razredih. Svojo jezo so hladili s pijačo in rjovenjem po vasi, pojoč znano zabavlivo pesem: „Kje so tisti čuki?“ To rjovenje je trajalo čez polnoči in je še le potilnilo proti jutru! V krčmi so pili ter si hladili svojo jezo in sramoto. In v tej noči so že znani zločinci porezali trte, in sicer Francu Bovconu okoli 20, občinskemu čuvaju Ivanu Badalič okoli 80, in Francu

Rožiču 92. Vsi trije so odločni pristaši S. L. S. Pač si more vsakdo misliti obupni položaj ubogega kmeta, ko vidi popolnoma uničen svoj trud. Polni žalosti in jeze so jokali, ko so zagledali to vandalsko delo. Liberalec „Cekc“ je sicer kričal, „da so to paredili čuki; a kmalu se je dokazalo, da so napravili to nečedno delo Sokoli!“

Nesreča pri streljanju. Iz Monakovega poročajo: V Maksovem vojašnici se je v nedeljo vadil neki podčastnik na hodniku v streljanju. Po nesreči je prišel drugi podčastnik po stopnicah, ne da bi ga njejov tovariš zapazil. V tem trenotku je ta ustrelil ter zadel tovariša v desno oko. Njegov položaj je jako nevaren. Podčastnik, ki je tako nesrečno ustrelil, je bil popolnoma obutan, ko je videl, kakšno nesrečo je povzročil. Šel je v svojo sobo ter se ustrelil.

Cerkveni rop. V Povirju pri Sežani na Primorskem se je pred praznikom Vseh svetnikov izvršil velik cerkveni rop, ki je zelo razburil pobožno ljudstvo. Zločinci so vdrli v župno cerkev pri stranskih vratih. Jezik pri ključavnici se je upognil, vrata se odpro in tatje pridejo v cerkev. Odklejeno krstni kamn in vzamejo srebrno žlico za krstitev ter obedve posoščici za sveto olje s krožnikom vred, pa tudi ključ od krstnega kamna so odnesli s seboj. V zakristiji so pobrali kakih 50 prtičev, 1 kelih in pa kustodijo z zlatno lunico. Vlomili so tudi v tabernakelj, vzeli ciborij, svete hostije pa so raztresli po tleh. Oropali so tudi monštranco skupno s presv. Rešnjim Telesom. Kaj se je zgodilo s presv. Rešnjim Telesom, se ne ve. — Isti noč je bilo vlonljeno tudi v sosednjo podružno cerkev v Merčah. Tam so pobrali miloščino, en kelih in tri svetilke izpred oltarjev.

Mehikanska cesarica Šarlota, žena pokojnega načrvojode Makska, leži na smrt bolana. Svoj čas je bila največja krasotica na evropskih dvorih in tudi zelo vladeteljna. Hrepnela je višje in višje, in tako je upala z mehikanskim prestolom doseči vrhunc svojih želja. Napoleon III. je njo in njenega moža pozneje pustil takorekoč na cedilu. Francoske čete so zapustile mehikanska tla, načrvojoda Maks je storil tam doli nesrečno smrt in ona je znovela leta 1866. Sedaj se nagiblje njen življenje h koncu in malokdo se še spomni na bivšo avstrijsko načrvojodinjo.

Vsled silne lakote postali — Ijudožrei. Bolgarski listi poročajo, da se je brat bolgarskega škofa v Macedoniji, ki je študiral na moskovskem vseučilišču, pričrnuščil pomožnemu odposlanstvu, ki je odpotoval v Sibirijo, kjer vladva v nekaterih krajin silna lakota. V okolici sibirskega mesta Tobolskega so se polastili gladiči kmetje mlaidega dijaka, ga zatkali, razkosalni, spekli in pojedli. Isti listi poročajo, da se je vsled strašne lakote, ki vladva v nekaterih sibirskih okrajih, dogodilo že več slučajev ljudožrstva. Ljudje mrjo kar trumoma lakote.

Razloček. A.: Če bi ti našel milijon denarjev, kaj bi storil, ali bi jih dal nazaj? — B.: Ne vem prav. Če bi jih bil izgubil kak bogataš, kakor je Rotšild, bi jih obdržal. Če bi jih bil pa izgubil kak revez, bi jih vrnil.

Zvit strežaj. Čemu pa spravljaš smodke v baronove čevlje? — Strežaj: Zato, ker bo baron rekel, ko prideva v toplice: Osel, kako pa moreš dati smodke v čevlje, pa jih sam kadi! in smodke bodo moje.

Ljubezen do bližnjega. Mati: Jožek, to pa ni lepo od tebe, da si v šoli tako zaostal. Lansko leto si mi napravil toliko veselja, ko si bil prvi! — Jožek: Naj se pa tudi katera druga mati veseli!

LISTEK.

Kraljevič Marko.

(Narodna pesem).

Stoji na skali beli grad,
Notri se shaja Marko mlaid'
Ino mlaida Alenčica,
Prelepa turška d'vojčica.
Sta zjutraj zgodaj vstajala,
Veselo se sprejajala,
Sla sta na hode visoke
Odpiran line široke.
Tako Alenka govori:
„Gosta megla po polj' leži.
No, kaj je to? Kako je to?“
Kaj, Marko, kol' iz tegu bo?
Tako je rekel Marko mlaid':
„Tam ni nobene megle znat',
Le turški konji tak' sopo,
Ki k meni v goste zdaj gredu.
Ko Turki pridejo pod grad,
Naproti pojdi jim do vrat;
Ko pa po meni vprašajo,
Po turško se obnašajo,
Odgovor jim tako-le daj:
Doma ni mlaid'ga Marka zdaj,
Ne bo ga tuši drevi še
In jutri večer javeljne.“

Že so pred grad prijezdili,
Samo odpirat' vidieli.
Z desnice jih sprejemala,
Z levico jih objemala:
„No, dobro jutro, Turki vi,
Pri domu mlaid'ga Marka ni.
Ne bo ga drevi tudi še
In jutri večer javeljne.“

K rumeni Miz' jih posadi,
Dovolj da vina in jedi;
Hiti orožje jim pobrat',
Ga nese v hram sedemnajstkrat.
Tam Turkom je napivala,
Si v nedrije ga zlivala.
Si sabljo brusi Marko mlaid',
Da se potresa svetli grad.
Tako en Turek govori:
„Kaj pa na vrhu tak' grmi?
Gotovo Marko je doma,
Na brusu svetlo sabljo 'ma.“

Tako Alenka govori:
„Zdaj mlaid'ga Marka doma ni,
Ne bo ga tuši drevi še
In jutri večer javeljne.
Tako le putice grebo,
Ko drobna jajčica neso.“

Turčine je vpijanila,
Si v nedrije ga zlivala.
Zdaj v hišo Marko prileti,
Iz nožnic sablja zazveni.
Turčine je posekal vse,
En sam pod mizo skriva se.
Turčin tako zdaj govori:
„Oj, čakaj, čakaj, Marko ti,
Oj, čakaj, čakaj, Marko mlaid',
Ob glavo me nikar ne djet'!
Me pusti živ'ga, zdravega,
Te prosim jaz junaškega.
Od mene zvedel boide vsak,
Kakov ti Marko je junak!“

Tako je rekel Marko mlaid':
„Usmiljenje ti čem skazat'.
Jaz hočem živ'ga te pustit',
Oj, živ'mu, pa ne zdrav'mu bit!“

Hiti ga zdaj 'zpod mize 'zvleč',
Po svoje hoče mu postreč'.
Polomil mu je vse kosti,
Staknil mu potlej je oči.
Na brz'ga konj'ča ga je d'jal,
Bandero svoje v roke dal:
Ga nesti carju turškemu.
Poročil pa je bil njemu:
„Če se mu kaj do meni zdi,
Naj pride k meni sam v gosti;
Se bova skupaj skusila,
Bo videl on, kaj Marko zna!“

Turčin se vzdiigne in leti,
V Turčijo daleč prihli.
Pri oknu turški car srčno
Sklicuje k sebi carinjo:
„Oj, le sem, le sem, carinjo!“
Vesela bo zdaj najina,
Bandero Markovo neso,
Gotovo vzad' ga peljejo.“
Turčin pod grad prijezdil bil,
Se turški car je veselil,
Nevsegoma ga je sprašval:
„Al' si pri Marku se gost'val?“
Tako mu Turški odgovori:
„Te bile čudne so gosti!
Bil, car, pri Marku sem v gosteh,
Bi zlodju raji bil v pesteh;
Polomil mi je vse kosti,
Staknil mi potlej je oči,
Na brz'ga konj'ča me je djal,
Bandero svoje v roke dal,
Poročil je, če se ti zdi,
Da pojdi k njemu sam v gosti;
Se bota skupaj skusila,
Boš videl ti, kaj Marko zna.“

* * *

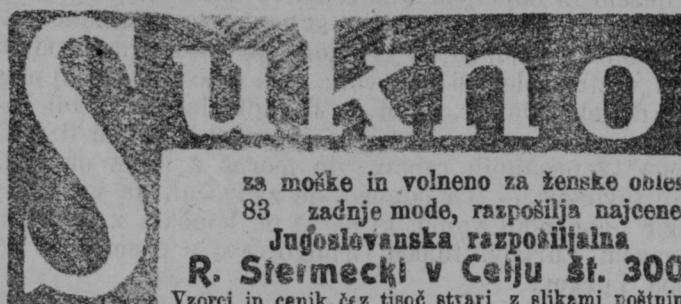
Bolezni na nogah,

rane, odprtne noge, tudi pri ženskah, ozdravi v vsakem slučaju, tudi edaj, če do zdaj še ni niti pomagalo,

dr. Listovo mazilo,

1 lonček 2 K 50 vin. franko, če se pošije znesek naprej, po povzetju 50 vin. več. Razpošilja Karl Illek, kemik, Sternberg, Moravsko.

630

za moške in volneno za žensko oblačila
83 zadnje mode, razpošilja najcenejše
Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju Št. 300.
Vzorci in cenik že z tisoč stvari z slikami poštne
prosto. ■

Cementno strešno opeko

zajamčeno trpežno izdeluje oskrbištvo grajsčine Pakenstein
Cena za 1000 komodov (rudeča barva) 90 K., bela barva) 80 K. Natančnejša pojasnila daje

879

Franc Klančnik,
organist, Smarino, p. Rečica vas na Paki.

Prva južnoštajer. kamnoseška industrijska družba v Celju Nova ul. 11, zraven slov. sole.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih vrst marmorja, granita in sienita. — Izdelovanje vseh monumentalnih in stavbenih del iz marmora tu in inozemskega materijala s strojnim obratom.

Plošče za pohištvo iz raznobarvnega mar- morja. Najnižje cene. Kulantni plač. pogoji.

Trgovina s precerijskim blagom Pozor Slovenci! Trgovina s moko in dež. pridelki Tečna in solidna postrežba.

Ivan Ravnikar Celje, Graška cesta 21.

Glavna slov. zaloga, velikanska izbira kranjskega vrvarskega blaga, kakor: štrang, ujjad, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in otroške postelje itd. — Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Zalega na grobni in voščenih sveč itd.

98

Zaloge na drobno Zaloge
vsakovrstnih semen na debelo. rudniških voda.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslutek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo 10 do 20 K na dan zasluti, pošljite za pojasnilo v pismu pet znamk po 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

Josip Batič, Hirska Bistrica,
Kranjsko.

1166

„Kapljice za svinje“. Cena 1 steklenice je

1 krone.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:

Hvala Vam za pripisano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

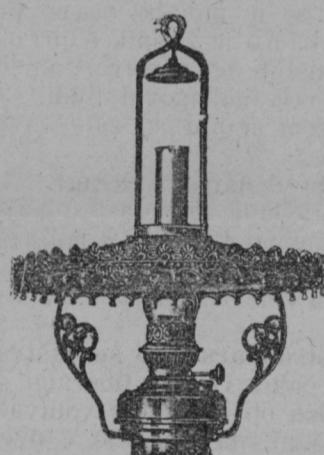
Gospod Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu

Maribor, Glavni trg štev. 15. 450

Šolske potrebščine

kakor zvezke, svinčnike, peresnice, peresa, kamentke, tablice, radirke, gobe, črnilo, terbice, barve, čopiče, barvene kreže itd. ima v največji izberi na zalogi tvrdka

Goričar & Leskovšek
Celje, Graška cesta 7.

Lastna zaloga

ljudskošolskih zvezkov, risank, risalnih skladov ter vseh tiskovin za urade. — — — — —

Zaloge raznega papirja. — — — — —

Zvezna trgovina
Goričar & Leskovšek
Celje, Rotovska ulica št. 2.

Edina štajerska narodna steklarska trgovina

Na drobno!

Franc Strupi, Celje Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklavskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Znamenje

pravega Franckovega pridatka za kavo je kavni mlinček. — Nahajajo se pa tudi ponaredbe. — Tedaj pozor pri nakupu!

Pravi :Franck: izdeluje se iz najboljših sirovin.

Tovarna v Zagrebu.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

regisirvana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica štev. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4½%, proti tri mesečni odpovedi po 4¾%. Obresti se pripisujejo b kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti popularni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5½%, na vknjižbo in poročtro po 5¾% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposiljuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgoce pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve govorih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo delo posojilnice brezplačno, stranka plača le koleke.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izveneni prazniki. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in pročne sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.